

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BALANDIS — APRIL 27, 1982

Nr. 89

LKB Kronika Nr. 50

Mūsų kaliniai

(Tęsinys)

Viktoras Petkus savo laiškuose iš Kučino kalėjimo rašo:

„Prie aplinkos lyg ir pripratau. Todėl dėkingas Apvaizdai kas vakarą kartoju prieš trisdešimt metų išmoktąjį maldelę:

— Tu ateini pro storas mūro sienas, sargybas apginkluotas ir grotas, man atneši žvaigždėtą mėnesieną ir klausinėji, kur gi tie, ar tas? Tu — Išganytojas, Tave pažįstu. Tu mano kelias, tiesa ir gyvenimas. Ir rūšys manasis žvaigždėmis pražysta, ir liejasi ramybė ir šviesa. Tu man beri gražius žodžius, kaip žiedus: „Sūnau, ko tu bijais? Aš su tavim kartu!“ O mes kamputyje pašnibždomis psalmes giedam, ir klausos jų kalėjimas kurtus.

Tavo vasario 20 d. laišką gavau gegužės 19 d. Gal būt ir manasis laiškas iki Tave kelias tris mėnesius... Beje ir su rusiškais laiškais ne ką geriau. Pavyzdžiui, iš Kauno balandžio 7 d. laišką gavau gegužės 19 d., nors vietinio pašto antspaudas žymi balandžio 12! Ta proga administracijos klausiau, gal jie rusiškų mano laiškus emė versti ir lietuvių kalbą, nes dėl lietuviškų laišku ilgios kelionės teisinios, esą juos reikia išversti į rusų kalbą.

Vasario 23 d. pasiunčiau 52 puslapių laišką apie tomizmą ir neotomizmo filosofijoje bei jų poveikį lietuvių grožinei literatūrai, tai jau balandžio 2 d. pavakary man pranešė, kad jis esąs sukonfiskuotas dėl tariamai ideologiškai žalingų išsireiškimų.

Labai gaila, kad neturiu galimybės veikliau atsakyti į gaunamus laiškus, nes limitas suriša rankas. Gerieji žmonės tai supranta ir kantriai vis rašo, ir rašo, nors nuo manęs negauna jokios žinėlės. Tie laišškai atėmė man tėvynės vėją ir pušų ošimą nuo Birutės

kalno, bevaikščiojančios Kalvarijos minios giesmių skambėjimą ir poeto žodžius:

— Kas kęs manas Kalvarijos, tas mano džiaugsmo šventę švęs!

Su poetu ir norisi palinkėti: — Aidėkit, žodžiai, lig tėvynės mano girių, gyvi lietuvių gyvo gauskit širdyje.

Šiandieną švenčiu Šilinės. Ir aš mintimis prie tų akmenų, prie kurių jau keturis šimtmečius renkasi Marijos vaikai. Kaip greitai bėga mūsų dienos! Dar rodosi vakar užvakar tėveliai kas metai vedavosi mane mažą ir tas didžiulias iškilmes, o jau ir jie pora dešimtmečių laukia nesulaukia manęs Raseinių smėlio kalnelyje. Kokios trumpos tos mūsų žemiškosios būties dienos!

Man per visus prabėgusius metus sekėsi gerai. Nepakartojamai gražų įspūdį paliko virš keturiasdešimt vagių ir kitokio plauko bendro likimo žmonių, kurie, mirus Popiežiui Povilui VI, prašė manęs papasakoti apie popiežių, o paskui išaiškinti skirtumą tarp katalikų ir stačiatikių. Ir aš, remdamasis rusų filosofu Vladimiru Solovjovu (1853-1900), kurio mintys jiems turėtų būti artimesnės, stengiausi išpildyti jų prašymą. Kaip jie visi nutildavo ir išstas valandas su didžiausiu žingeidumu klausydavo, paskui mane apipildavo klausimais! Ir niekadus nepamiršiu, kaip jų keletas, susimėtę kampan, ardė neiloninę kojine ir kažką triušė. Po vakarienės jie man iškėlė iš tų siūlų numegstą kryželį, dėkodami už žinių pasidalijimą su jais. Gal gyvenime brangesnės dovanos ir nebuvau turėjęs.

Vargšai žmonės, kaip jie alksta ir trokšta tiesos! Ir koks sunkus jų žemės kelias“.

(Bus daugiau)

Kardinolas John Cody, Chicagos arkivyskupas, mirė sekmadienį, balandžio 25 d.

Britai atsiėmė P. Georgijos salą

Londonas. — Sekmadienį britų kariniai helikopteriai išsklė jūrų pėstininkus ant Pietinės Georgijos salos. Po dviejų valandų kovų argentiniečiai pasidavė. Buenos Aires spauda neraišė apie pasidavimą, pabrėždama, kad aršios kovos vyksta toliau.

Argentina paskelbė, kad vienas britų laivas buvo minos sužalotas. Pripažinta, kad Argentinos povandeninis laivas „Santa Fe“, stovėjęs vandens paviršiuje prie įplaukimo į salos uostą, buvo sužalotas britų puolimo metu. Toks „beginiklio“ laivo puolimas laužo tarptautinę teisę, skelbia Argentinos spauda.

Premjerė Thatcher pasirodė spaudai su gynybos sekretorium Nott, kuris perskaitė iš karinės ekspedicijos vado gautą telegramą. Joje sakoma: „Malonėkite painformuoti Jos Didenybę, kad Pietinėje Georgijoje plevėsuoja Britanijos vėliava. Dieve, saugok Karalienę!“

Britanijos opinijos tyrimai parodė, kad 79 nuos. gyven-tojų remia vyriausybės liniją Falklando konflikte.

Argentinos suauktas Amerikos Valstybių Organizacijos suvažiavimas vakar svarstė Falklandų krizę Argentinos užsienio reikalų ministeris Nicanor Costa Mendez pareiškė spaudai, kad laikinai nutrauktos derybos su Britanija.

Šeštadienį du britų helikopteriai, skridę virš Pietinės Georgijos salos, buvo argentiniečių igulos apšaudyti ir atsakė kulkosvaidžių ugnimi. Kitas britų helikopteriai, pastebėjęs prie salos Argentinos povandeninį laivą, jį apšaudė.

Londonė vėl posėdžiavo „karo kabinetas“, kuriame yra premjerė Thatcher, gynybos ministeris Nott, užsienio reikalų — Pym, vidaus reikalų — Whitelaw, kuris yra ir vicepremieras, ir kariuomenės štabo viršininkas admiralas Sir Terence Lewin. Vėliau į posėdį įsijungė ir konservato-

rių partijos pirm. Cecil Parkinson.

Popiežius Jonas Paulius II. šis dar kartą kreipėsi į Argentinos, Britanijos ir JAV vyriausybes, ragindamas tęsti derybas ir vengti kraujo praliejimo.

Britų karo laivai priartėjo prie Pietinės Georgijos (Šiaurinės Georgijos niekur nėra) krantų. Čia britų jūreiviai ir kariai pamatė, koks klimatas šioje pasaulio dalyje. Stiprus šaltis vėjai ir didžiulės bangos mėtė britų laivus. Penktadienį vienas helikopteriai, pakilęs nuo lėktuvnešio „Hermes“, besileisdamas nukrito į jūrą. Vieną igulos narį pavyko išgelbėti, tačiau kitas žuvo. Kevin Casey tapo pirma šio karo auka.

Britų smogiamosios grupės karo laivų grupės vadas adm. Woodward pasakė, kad jis pradėjo P. Georgijos blokadą. Joks Argentinos laivas ar lėktuvas negalės pasiekti salos. Saloje, kur britai gali išsikelti, tėra apie 140 argentiniečių kareivių. Šioje saloje prasidėjo karo veiksmas.

Salą yra 800 mylių į rytus nuo tikrųjų Falklandų (Malvinų) salų. Tai yra uolų, durpynų, pelkių rinkinys, kurį dominuoja Mount Pagent, 9,625 pėdų kalnas, amžinai padengtas sniegu. Jis užima tris ketvirtadalius visos salos, kuri yra 110 mylių ilgio ir 30 mylių pločio. Šiuo metu ateina žiema, sniegas siekia beveik pačius salos paplūdimius. Beveik nuolat pučia stiprus Vakarų vėjai, dažnai lyja ar sniega, salą gaubia miglos. Metinis temperatūros vidurkis — 35 laipsniai.

Salą pirmas aplankė anglas kapitonas James Cook 1775 m. Pirmąją banginių apdirbimo stotį įsteigė norvegai. Ir dabar kai kurios salos vietovės vadinamos norvegiškais vardais: Grytviken, Husvik, Godhul. Tarp 1904 ir 1939 metų saloje per metus būdavo „išmėsinėjama“ apie 120,000 banginių. Jau kapitonas Cook rašė

TRUMPAI IŠ VISUR

— Britanijos parlamente premjerė paskelbė, kad argentiniečių igulos vadas Pietų Georgijos saloje formaliai pasidavė. Į nelaisvę paimti 180 argentiniečių. Premjerė pabrėžė, kad jos vyriausybė toliau pasiryžusi derėtis.

— Izraelio kareiviai Vakarų Krante sužėdė tris arabus, jų tarpe vieną vaiką.

— Prezidentas Reaganas vakar pasakė kalbą Prekybos Rūmų suvažiavime.

— Indonezijoje įvyko masinės politinės demonstracijos, policija nušovė 5 asmenis.

— Atsiradus naftos pertekliui, Kuwaito valstybės išdas turės deficitą.

— Prez. Reaganas šeštadienį radijo kalboje pasakė, kad jei amerikiečiai nenu-suktų pajamų mokesčių, valstybės biudžetė galia būtų išvengti deficito. Šiais metais mokesčių mokėtojai nuslėps apie 95 bil. dol. mokesčių, pasakė prezidentas.

— Švedijos seismologinis institutas pastebėjo sovietų atominės bombos sprogdinimą Semipalatinske, Vakarų Sibire.

— Kanadoje, Vancouverį įvyko demonstracijos prieš branduolinius ginklus. Protestuojama, jog Kanados vyriausybė leido Amerikai bandyti savo skriejančias raketas Alberto provincijoje.

— Kubos diktatoriaus Fidel Castro pareiškė užsienio spaudai, kad Kuba pasirengusi pagerinti santykius su JAV. Dabartinė padėtis nėra naudinga nei Kubai, nei Amerikai, pasakė jis.

— Viceprezidentas Bush išvyko į Aziją, kur aplankė P. Korėją, Japoniją, vizituos Singapūrą, Australiją, Naująją Zelandiją. Kelionėse jis užtruks dvi savaites.

— Seši sovietų sekminkinkai, kurie jau nuo 1978 m. gyvena JAV ambasadoje Maskvoje, kreipėsi telefonu į pamokslininką Billy Graham, prašydami jį nevažiuoti į Sovietų Sąjungą, ir branduolinio nusiglavimo konferenciją.

— Zenevoje Jungtinių Tautų pabėgėlių agentūra paskelbė, kad pernai ir šiemet iš Lenkijos pasitraukė 137,000 žmonių. Iš jų 47,000 pasiprašė politinio prieglobsčio, o likusieji dar laukia, bandymai gauti laikino apsigyvenimo leidimus, pratesdami vizas. Amerikos vyriausybė pažadėjusi įsileisti 5,500 lenkų, Australija — 4,500, Kanada — 3,500.

— Vietname padaryti vyriausybės pakelti palietė 14 asmenų iš 42. Svarbieji vyriausybės ir komunistų partijos vadai liko tie patys.

— Buvęs Nixono administracijos valstybės prokuroras Richard Kleindienst Arizonoje buvo vineriems metams suspenduotas iš teisininko teisių ir pareigų.

apie ruonių odas, kurios „dengia salos pakraščius“. Praėjusio šimtmečio pradžioje saloje lankydavosi ruonių medžiotojų laivai, vykdavo ruonių kailių prekyba.

Saloje pilna negyvenamų pastatų, paskutiniu metu čia gyveno 13 Antarktikos tyrimų mokslininkų — anglų, dvi anglės, kurios suko filmą apie laukinius paukščius ir 22 marinai, kol juos pakaitė 140 argentiniečių. Dabar vėl saloje britai.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60626

TELEFONAS (312) 585-9500

Mirė kardinolas Cody

Chicago. — Sekmadienį vidurnaktį (12:19 val. ryto), Northwestern Memorial ligoninėje mirė Chicagos arkivyskupas kardinolas John Cody. Mirties priežastis — širdies ataka. Kardinolas pirmąją ataką pergyveno 1975 m. Per paskutinius kelerius metus kardinolas reguliariai vykdavo į ligoninę tyrimams. Pernai jis buvo ligoninėje penkis kartus.

Kardinolas Cody buvo gimęs 1907 gruodžio 24 d. St. Louis mieste, kur jo tėvas buvo ugniagesių viršininko pavaduotojas. Būdamas 14 metų, jis įstojo į parengiamąją seminariją, kunigu tapo 1931 m. Baigė filosofijos, teologijos, kanonų įstatymų studijas daktaro laipsniu, gerai mokėjo italų ir lotynų kalbas. Po dviejų metų jaunas kunigas John Cody buvo paskirtas į Vatikano valstybės sekretoriatą, kur dirbo iki 1938 m. Vatikane jis draugavo su jaunu italų kunigu Giovanni Montini, kuris tapo kardinolu, o vėliau — popiežium Paulium VI-tuoju.

Grįžęs į JAV, kun. John Cody tapo St. Louis arkivyskupos kancleriu (1940), o pagalbiniu St. Louis vyskupu

1947 m. Jis buvo paskirtas Kansas City vyskupu 1956 m. Čia parodė savo organizacinius sugebėjimus. Nors ten katalikų nedaug, vyskupas Cody per penkerius metus pastatė 10 parapijų mokyklų, 10 bažnyčių ir klebonijų, 11 vienuolynų. Panašius statusbos darbus jis vykdė ir perkel-tas 1961 metais arkivyskupu į New Orleans. Kada 1965 m. Chicagoje mirė arkivyskupas kardinolas Albert Meyer, arkivyskupu tapo John Cody, kuris 1967 m. buvo pakeltas kardinolu.

Vengrijos vadas lankosi Bonoje

Budapeštas. — Vakarų Vokietijon išvyko Vengrijos komunistų partijos vadas Janos Kadar. Jis Vokietijoje viešės tris dienas. Savo pareikšime spaudai Kadaras pagyrė V. Vokietijos kanclerį Schmidtą, kuris privertė amerikiečius sėsti prie derybų stalo su Sovietų Sąjunga ir tartis dėl ginklų apribojimo.

Vakarų Vokietijos socialdemokratų partija tariasi su savo koalicijos partneriais — laisvaisiais demokratais dėl planuojamų pakeitimų vyriausybėje.

Vysk. L. Povilonis popiežiaus svečias

Roma. — Vyskupas Liudas Povilonis balandžio 20 d. Šventajam Tėvui iškėitė dovaną: lietuvių menininkų parengtą fotoalbumą „Kauno arkikatedra bazilika“. Tai odos viršelė išristas didelio formato spalvotų foto nuotraukų rinkinys, vaizduojantis Kauno arkikatedrą baziliką. Pirmuo-se dviuose rinkinio puslapiuose yra kaligrafiškai išrašyta katedros ir joje esančių žymenyčių dailės kūrinių istorija. Kauno arkikatedra bazilika yra viena seniausių ir viena didžiausių bažnyčių Lietuvoje. Pirmą kartą istoriniuose šaltiniuose ši bažnyčia yra minima 1413 metais. Manoma, kad ji yra pastatyta Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto laikais, kuriantis Kauno miestui. 1864 metais ir Kauną iš Varnių buvo perkeltas Žemaičių vyskupijos sostas. Prie Kauno katedros apsigyveno vyskupas Motiejus Valančius ir jo ipėdiniai. Katedros vidus yra išpuostas didelės meninės vertės skulptūromis bei paveikslais. Popiežiui iškėitame albume Kauno katedrą — baziliką vaizduoja daugiau negu 40 meninių nuotraukų.

Trečiadienio vakare Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius vyskupas Liudas Povilonis buvo pakviestas pas popiežių Joną Paulių II vakarienei.

KALENDORIUS

Balandžio 27 d.: Kastoras, Zita, Gotautas, Aušrelė.
Balandžio 28 d.: Petras Chan., Valerija, Vygantas, Vaiga.

Saulė teka 5:54, leidžiasi 7:43.

ORAS

Saulėta, temperatūra diena 60 l., naktį 45 l.

Egiptas be karo atgavo Sinajų

Kairas. — Egipto prezidentas Mubarak sekmadienį, Sinajaus atgavimo dieną padėjo vainiką prie buvusio prezidento Sadato paminklo, nes Sadatas, nužudytas politinių priešu spalio 6 d., privėdė prie taikos su Izraeliu, prie Sinajaus atgavimo. Pietinime Sinajuje, Sharm el Sheik stovykloje, Izraelio karininkai trumpose ceremonijose nuleido Izraelio vėliavą. Televizijos kameros parodė jaunus karininkus, šluostančius ašaras. Rafah mieste, kurį naujoji siena padalino į dvi dalis, Egipto pusėje naujasis Sinajaus gubernatorius išklė Egipto vėliavą ir uždegė „taikos ugnį“. Egipto vyriausybė vengė didesnių džiaugsmo ceremonijų, kurias buvo planavęs Sadatas.

Izraelio spauda pabrėžia Izraelio gerą valią ir nuostolius, kuriuos atnešė Sinajaus praradimas. Už taiką Izraelis jau ankščiau atsisakė naftos šaltinių. Izraelis už naftą 1979 m. mokėjo 1.4 bil. dol., o praradęs Egipto šaltinius, šiandien moka 2 bil. dol. Izraelis neteko

dvių svarbių aviacijos bazių. Naujų panašių bazių įrengimas Negevo dykumoje kainuos 6 bil. dol. Psichologiniai nuostoliai neišmatuojami. Sinajus buvo buferio zona. Egiptas negalėjo nepastebėti užplūti Izraelio. Sinajus buvo puikus mūšio laukas, kuriame, netrukdomi pastatų ar gyvenviečių, Izraelio karininkai galėjo planuoti fronto veiksmus. Atėities karai vyktų jau pačiame Izraelyje. Sinajaus pajūriai šiaurėje prie Viduržemio jūros ar pietuose, prie Akabos įlankos davė izraelitams puikias „palan-gas“, kur jie galėdavo pailsėti po sunkių darbo dienų. Taba kurortas kol kas liko neatiduotas Egiptui. Taba prižiūrės tarptautinė taikos priežiūros kariuomenė, vietovėje galės lankytis izraelitai ir egiptiečiai, kol bešališkas „trečiųjų teismas“ nuspręs, kam jis turi priklausyti.

— Sen. Daniel Moynihan (demokratas iš New Yorko) paskelbė, kad jis kandidatuoja antram terminui.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NEŠIBGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

SUMENKUSIOS ASMENYBĖS GILTINĖ

Naujausias mokslo žinias apie kanapių (marijuanos) rūkymo žalą sužinojome, jas nuolat prisiminkime ir su kitais jomis dalinkimės savos ir prieauglio sveikatos pagausinimui.

Kiekvienam sektinas mediciniškas raginimas

Asmenybės neišugdytas yra daugelio žmogaus kančių priežastis. Tokių kančių lengvinimas yra galimas tik asmenybės išugdymu, jos subrandinimu, žmogaus nusiteikimu sužmoginimui. Ne kitaip reikia elgtis ir kanapių (marijuanos) rūkymo žalos atsitikratant.

Jokia pagalba daugelyje žmogaus susirgimų esti negalima, pirma jo asmenybės nesutvarkius. Sakysim, skrandžio žaizdos gydymo per paskutinius 30 metų nepagerino net geriausi gydytojai, jų vartojami naujais — geriausi tyrimai, vaistai ir gydymo būdai didžia dalimi dėl to, kad žaizdų gijimą trukdė žmogus nepagerino savos asmenybės — jis neatsisakė senų, nesveikų įpročių valgyme, gėrime, rūkyme, nervinimesi, vertybių įvertinime...

Girtuoklis serga dvylikapirštės žarnos žaizda. Jis liginė tiriamas ir gydomas naujaisiais, geriausiais būdais ir priemonėmis, būdamas globoje pajėgiausių gydytojų. Kiek apsitvarkęs ligoninėje, grįžta namo ir eina sena vaga: tėsia toliau asmenybės pasilpusio žmogaus gyvenimą — geria, rūko, neprisilaiko jam duotų liginėse nurodymų. Dėlto jo žaizda negyja, aštrėja ir jis grįžta atgal ligoninės pakartotinai. Taip ir sukas jo nesveikatos ratas, kol jis susilaukia nepataisomų komplikacijų. Taip ir pasibaigia sumenkusios asmenybės savininko gyvenimas. Žinoma, prieš patenkant giltinei į glėbį, toks sūspėja įsirašyti į bedarbių eilę, gauti valdžios išlaikymą ir kaltinti valdžios atstovus už nesirūpinimą darbininkais.

Taip atsitinka ir su marijuanos vartotojais. Dėl savos asmenybės sumenkimo jauni ir visi kiti slieja prie marijuanos giltinės, tarmiesi gausią savo gyvenimo sunkenybių palengvinimą. Tai pragaistinga jų sveikatai iluzija. Tikrovė, mat, yra visai kitokia. Marijuanos giltinė niekuo nesiskiria nuo kitokių giltinių: ji be jokio galios šienautė šienauja savo aukas — jaunas ir pagyvenusius kanapių rūkytojus. Štai kaip toji marijuanos giltinė tvarkosi — sirgdina — žudo savo aukas.

Moksliskosios žinios apie marijuanos poveikį žmogui

Washingtono dabar įvyko konferencija (National Academy of Sciences) marijuanos poveikio žmogui reikalu. Pranešimas "Marijuana ir sveikata" buvo paruoštas 22 tyrinėtojų. Tas šio krašto sveikatos įstaiagai (National Institutes of Health) kainavo beveik pusę milijono (454,000 dolerių). Ši įtaiga išleidžia kasmet po keturis milijonus dolerių marijuanos poveikiui tirti.

Minėtos akademijos apimtyje yra komitetas specialiai kanapių veikimui tirti. Komite to study the Health — Related Effects of Cannabis and its Derivatives. Jo pirmininkas yra dr. Arnold S. Reeman. Jis tvirtina minėtoje kon-

ferencijoje, kad marijuana yra nei taip nepavojinga, nei taip pavojinga, kaip daugelis žmonių mano.

Moksliskos žinios apie marijuanos ilgalaikį poveikį žmogui sveikatai dar nėra galutinai sušuktos — nepilnos ir negalutinės. Yra žinomas marijuanos (tos psichiką veikiančios medžiagos) trumpalaikis veikimas. Tų tokių žinių jau dabar pakanka, kad visa Amerika rimtai susirūpintų marijuanos žala. Tolimesni marijuanos reikalu tyrimai reikalingi ir jie tęsiasi.

Minėtas komitetas nepasiskakė, ar marijuana atmetina, ar naudotina. Jis apeliuoja į protingo žmogaus apsisprendimą. To komiteto pirmininkas yra minėtas gyd. Relman. Jis yra internistas ir redaktorius mediciniško žurnalo (The New England Journal of Medicine). Jis tvirtina, kad kiekvienas protingas žmogus, matydamas marijuanos tyrinėtojų duomenis, turi labai susirūpinti apie marijuanos galimą sveikatai pakenkimą. Jis taip pat priminė, kad apie 50 milijonų amerikiečių mėgiama vartoti marijuaną, ir jos ilgalaikis veikimas gali kelti kiekvienam žmogaus kūno organui.

Marijuanos žala mokslievių žinių įsigijimui

Minėtas gyd. Relman tvirtina, kad ypatingai reikia susirūpinti marijuanos daroma žala mokslievių žinių įsigijimui (cognitive function). Tokia žala pastebima mokyklos amžiaus vaikuose, kurie reguliariai rūko marijuaną. Kiek daug mokslievių taip save sargina, dar nėra galutinai nustatyta. 1980 metų tyrimų duomenys nurodo, kad 60% gimnazistų — vyresniųjų vartotoja marijuaną. 1% jų nuodijasi kasdien, netgi laike pamokų.

Kasdieninis marijuanos vartojimas ribasi su menku mokymusi ir darbo atlikimu. Marijuanos vartotojas netenka ambicijos ir tikslo pasiekimo. Tokie vartotojai mažiau pajėgūs atlikti ilgalaikius planus ir yra sunku jiems koncentruotis. Dažnas darbo ir mokyklos apleidimas, o taip pat ir nusikalstamumas pastebimas pas jaunos reguliariai marijuaną vartojančius.

Kanapės sudėtingumas

Kanapėse randama chemiškų junginių net 420. Iš jų 62 yra chemikalai, vadinami cannabinoidais. Rasti iki dabar trys "carbon ring compounds" — tai tik kanapėse randami chemikalai: jų ilgalaikis poveikis žmogui dar nežinomas. Kanapių toks sudėtingumas

Anelė Rastienė matuojamas kraujospūdis Sodybos ambulatorijoje. Nuotr. M. Nagio

apsunkina tyrimą kanapės veikimo kūnui.

Pennsylvanijos universitete dirbąs psichiatrijos srityje profesorius gyd. Charles P. O'Brien tvirtina, kad nėra jokios galimybės, kad smegenys dirbtų normaliai, kada žmogus yra marijuanos prisipildęs. Tada jo nuotaika, mokymasis ir paskatos (motivacija) yra neigiamai paveikiamos.

Jau yra susekta, kad marijuana pablogina esamą psichinę negalę. Nuotaika esti pabloginama ir atkrenta ligon buvę psichiniai ligoniai. Toje srityje dar ne viskas galutinai išnagrinėta, bet ypač proto ligoniai, šizofrenikai neturėtų marijuanos vartoti, nes ji pablogina ligą, ar buvę tokie ligoniai atkrinta.

Pradžioje minėti tyrinėtojai susekė, kad žmogaus elgesį paveikia neigiamai kanapėse esąs chemikalas, vadinamas Delta — 9 — tetrahydrocannabinol (trumpiau — THC). Dėl jo poveikio žmogus netenka trumpalaikės atminties, sutrinka jo pojūčiai ir miegas. Taip pat sutrinka koordinacija. O sutrikus psichomotorinei koordinacijai, neigiamai yra paveikiamas vairavimas automobilio ir darbas prie kitokių mašinų.

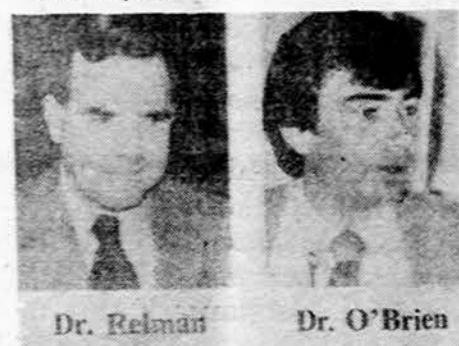
Marijuana kenksmingesnė už alkoholi, kofeiną ir nikotiną

Minėto komiteto narys gyd. Rese Jones tvirtina, kad farmakologinis marijuanos veikimas yra labai sudėtingas. Kai kurie joje esą chemikalai (cannabinoids) bei jų skilimo produktai jungiasi su kraujo plazmos baltymais, trukdo celsi sienojei (embranai) veikti ir palieka susijungę su riebalais ilgai laikui. Pusę tų chemikalų pranyksta per maždaug 50 valandų. Tai ilgas laikas nuodingos veiklos. Tuo atžvilgiu daug mažiau žalingi yra alkoholis, kavoje kofeinas ir tabake nikotinas: jie daug greičiau suskaldomi ir iš kūno virsta išėjimais. Gyd. Jones yra psichiatrijos profesorius ir psichofarmakologas Californijos universitete. Jo žinios mums yra labai svarbios marijuanos reikalu. Jis tvirtina, kad marijuanoje esą 62 chemikalai (cannabinoids) bei jų padariniai veikia subtiliai ir ilgai laikui neigiamai kanapės veikimo padariniai turi būti toliau tiriami. Apie trumpalaikį neigiamą žmogaus kūnui marijuanos veikimą — kitą kartą.

Išvada, mokslieški tyrimai, dabar atlikti, aiškiai nurodo marijuanos žala mūsų kūnui. Apie tolimesnę žala bus pranešta sekančią kartą. Jau dabar žinių pakanka, jog ana yra

kenksmingas chemikalas kiekvienam. Taigi apie jos legalizavimą gali kalbėti tik blogo žmogui ir šiam kraštui linkintysis. Kova su marijuanos rūkymo yra tik viena ir vienintelė: asmenybės ugdymas. Visos kitos priemonės — tik vaikų žaidimas ir tinginių bei nesipratėlių klaidžiojimas. Be žmogaus asmenybės nuo pat mažumės tinkamo ugdymo nebus galo jaunimui save žužius per kanapės rūkymą.

Paskaityti. Internal Medicine News, April 15 — 30, 1982, Vol. 15, No. 8.

ATAUGŲ KAULUOSE NEGEROVĖ LIETUVOJE

Klausimas. Gerbiamas daktare J. Adomavičiaus, visada skaitau Jūsų vedamą "Draugą" laikraštįje skyrių apie sveikatą. Ačiū labai už tokius nuosirdžius, praktiškus patarimus.

Nuostabu, kad Amerikoje, šioje biznio šalyje, yra žmogus — gydytojas, kuris nuosirdžiai rūpinasi žmonių sveikata, nežiūrėdamas pelno. Jūs rašote labai populiariai — visiems suprantama kalba. Kaip gerai.

MŪSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla.

BE LIETUVIŲ KALBOS — NEBES LIETUVIŲ TAUTOS

"Lietuvių kalbą neškime kaip gelę ant altoriaus", kalbėjo St. Peterburgo "Saulės" lietuvištos mokyklos vardu jos vedėja Marija Peteraitienė balandžio 31, pradėdama tėvų komiteto ruošą pokylį Lietuvių klube.

Lietuanistinė mokyklą šiais mokslo metais lankė 24 mokiniai. Mokykloje veikia šeši pradžios mokyklos skyriai ir dvi kalbės klasės, kuriose dėsto Rita Durekaitė-Moore. Kitos mokytojos yra: Eugenija Breimerienė, Alena Bobelytė ir Eugenija Bogutienė. Tėvų komiteto pirm. yra Dalia Bobelienė, išd. Elena Radvilienė, nariai A. Alčiauskas, A. Didžbalienė ir Kazys Samulis. Mokyklos vedėja padėkojo mecenatams — Mykolui Karaičiui ir jo žmonai, L. P. Krajauskams, bei LB St. Peterburgo apylinkėi, kuri šiais metais paaukojo "Saulės" mokyklai 700 dol., o taip pat Lietuvių klubo pirm. A. Armaliui, leidusiam nemokamai naudotis klubo patalpomis, ir klubo vadovybei, raginančiai remti lietuvištinį švietimą ir jaunimą.

Ši lietuvištinė mokykla yra vienintelė Floridos valstijoje. Joje mokosi Kristina Alčiauskaitė, Aldona Bobelytė, Audrius Mikonis, Marius Moore, Romanas Alčiauskas, Tomas Didžbalis, Audra Radvilaitė, Edis Noll, Dantys Dičpetrytė, Audrius Radvila, Laura Samulytė, Liucija Samulytė, Raminta Moore, Marius Dičpetris, Liuciferis Dičpetris, Laura Puniškaitė, Kathy Kaddis,

kad Jūs perspėjate žmones dėl televizijos reklamų įvairių vaistų Tikrai, juk tai tiesiog nusikaltimas reklamuoti tokius kaip "Geritol" ar migdomuosius. O čia Amerikoje lengvatikių labai daug.

Gerbiamas daktare, turui Jūs didelį prašymą. Neseniai gavau iš Lietuvos laiška, kuriame rašo, kad mama ir sesuo turi ataugų. Mamai jos yra sprande ir nuo to svaigsta galva. Jai jau 78 metai. Labai prašau patarti, kuo galima būtų padėti šiuo dabar labai paplitusio susirgimo atveju.

Už mėnesio žadu keliauti į pavergtą Lietuvą aplankyti savo artimuosius. Galėčiau nuvežti reikalingų vaistų arba nors gerą, praktišką patarimą. Labai prašau, mielas daktare, jeigu galima artimiausiu laiku parašyti. Labai lauksiu Jūsų patarimo. Iš anksto labai dėkinga.

Atsakymas. Susinešioje stuburkauliais, ypač strėnų srityje ir dar kaklo esti kremzlinėmis — kaulinėmis ataugomis pasidengę — nelygus paviršius. Jie trina, nervus tarp stuburkaulių išsėdantius spaudžia. Iš čia skausmas. Nervų šaknis išsėdina tarp kaulų iš nugaros smegenų (šaknis lotyniškai Radix, iš čia Lietuvoje tos ligos vadinasi Radiculitas).

Niekas tų ataugų nesumažins ir narkotikais tų skausmų malšinti negalima. Reikia mechanškai žmogui padėti: kietose lovoje miegoti, goretą strėnas palaikantį dėvėti (tada kaulai mažiau trinsis). Kaklo srityje ataugoms esant, reikia dėvėti „apikaklę“, kaip senovėje kilmingieji dėvėdavo. (Neck support). Tokią apikaklę nusisukti mamai. Dienomis tegul dėvi kaklą tiesinančią apikaklę, o nakčiai tegul nusiima. Tada galvos svoris kris ant pečių, nebus spaudžiami taip nervai. Tokią apikaklę gali pirkti be recepto ortopedinėje krautuvėje. Jei tokios nežinai, tai Chicagoje yra gera krautuvė: Kerbers, 5239 S. Kedzie Ave., Chicago, Illinois 60632, Tel. 434 — 1420.

Silima, drėgna (šiltas van-

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois: and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, kokią da yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00 \$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00 \$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00 \$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00 \$18.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipnių neaugo. Juos grąžina tik iš anksto sutarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

duo), ypač purtyje šildymasis, sveika mityba, mankštinimasis, masažai, svorio numetimas, nesilankstymas iki skausmo sukėlimo — vis tai teisingos priemonės tokios negalės negerumams šilpninti. Jokių vaistų nevežk. Visi juos

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS

Tel. — 357-1285
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt.
11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 9-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofis tel. — 233-8553
Service: 885-4506 — Page #06058
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofis tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvės gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Firm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

mėgsta, o čia reikia sunkios veiklos — minėtos toje negalėje.

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-8; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofis tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elyria, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 742-0255 Namų 584-5527

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofis tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5
ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt.
2-7; šeštadienis pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANČAS

DANTŲ GYDYTOJAS
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Antanas Butkus stiprina sveikatą sveiku Sodybos valgykloje maistu. Nuotr. M. Nagio

Mūsų užduotis

POLITINĖ PARAMA LIETUVAI

Iš visų išeivijos pasistatytų uždavinių (Lietuvos išlaisvinimui, lietuvių išlaikymui, naujų kultūrinių vertybių kūryba, vargan patekusiųjų tautiečių šelpimas, Lietuvos vardo propagavimas tarptautinėse sąmonės arenose) sunkiausias yra pirmasis — išlaisvinti Lietuvą iš bolševikų vergijos. Jis netgi kiek sunkesnis už lietuvių išlaikymo uždavinį, nors, dievaži, nelengvas ir tas. Tačiau lietuvių išlaikymo uždavinį galima vadinti neblogai atliekamą, net jei vienas kitas ar daugiau lietuvių pralaimimi nutaustimi: svarbu išlaikyti tam tikrą aktyvų (ir, žinoma, kiek galint masų) branduolį (deja, ir šiuo atveju nelabai mums sekasi: tai ir liudija šio uždavinio reliatyvų sunkumą).

Bet tėvynės išlaisvinimo uždavinys ne tik nebus gerai atliktas, o iš viso bus visiškai neatliktas, kol Lietuvoje bet kokia forma tebeviešpataus Kremliaus diktatūra. Taigi, jei lietuvių išlaikymas turi laipsniško dimensiją (taip, kad šį uždavinį galima atlikti geriau ar blogiau, pilniau ar nepilniau), tai Lietuvos išlaisvinimas atlikimo prasme yra dviejų vertių (plius ar minus) uždavinys: arba Lietuvos išlaisvinome (iš Lietuvos išvarėme paskutinį Kremliaus bolševiką ir joje pastatėme demokratinę valdžią) ir todėl uždavinį atlikome, arba Lietuvos neišlaisvinome (iš jos neišvarėme paskutinio Kremliaus bolševiko ir joje nepastatėme demokratinės valdžios) ir todėl uždavinio neatlikome. Jokių tarpinių rezultatų čia nėra ir būti negali (nebet pakeistume patį laisvės sampratą). Iš to plaukia išvada, kad tas, kuris prisieinė naštą atstatyti tėvynės nepriklausomybę ir laisvę, negali laikyti savo darbo atlikto, kol Lietuvoje tebešvieša svetimųjų okupacinė valdžia ir kariuomenė. O kad mums šitas Lietuvos išlaisvinimas iš TSRS sudėties ir jai grąžinimas demokratinės santvarkos yra stačiai titaninės apimties darbas — aiškinti daug nereikia.

Dėlto labai ir labai nuostabu, kad kaip tik prie šio išeivijai sunkiausiojo uždavinio vykdymo veržte veržiasi iš visų pusių tiek pretendentai! Vienas pro kitą grūdami alkūnėmis, i Lietuvos išlaisvinimo kovos vadovybės spraudžiasi net trys bendrinės mūsų organizacijos, neminint viso būrio "rezistentų", "partizanų", "separatistų". Iš kur tokia įtempta konkurencija, kartais tiesiog duriant vieni kitus į nugaras, dėl darbo, už kurį labiau varginančio, atsakingesnio, reiklesnio, sudėtingesnio, lėčiau pirmyn einančio nėra? Kodėl i laisvinimo kovos gretas, kurioms uždėta pareiga ir atsakomybė i Lietuvos išvartį Kremliaus valdžią ir kariuomenę, visokiomis priemonėmis stumiamis visi, o palyginti daug lengvesniems darbams atlikti — pvz. Bostone išlaikyti lietuvišką laikraštį, Chicagoje Jaunimo Centre sukuriant lietuvių dailininkų paveikslus apsaugoti nuo supuvimo, Kennebunkporte išlaikyti vienintelę JAV lietuvišką gimnaziją, i fabrikų ir šlavimo punktų ištraukti bent tris rašytojus tam, kad jie galėtų pilnai atsidėti tik savo kūrybiniam darbui, kur nors Amerikoje ar Kanadoje sykį rinkti bent vieną lietuvių parlamentarą — arba tiesiog neat-siranda rankų, širdžių ir piniginių, arba geriausiai atveju pasisūlo tik viena kuri nesibaigiančios ištvermės pasivertėlių grupė?

Ką sau galvotume, jei pas

žmogų, pasikvietusį kaimynus i talką dviems darbams — (1) užtempti koncertinį Steinway fortepijoną iš pirmo i trečią aukštą ir (2) iš garažo i salioną pernešti penkias knygy dėzes — visi brukte brukty-si prie pirmojo darbo, kiekvienas stengdamasis kuo greičiau pačiam nusitverti ir užsiveržti kraustytojo diržus, o prie antrojo darbo net ir su didžiausiais maldavimais niekas ar beveik niekas nenorėtų stotis? Bet ar ne panaši situacija ir pas mus, kai i veiklą Lietuvai išvaduoti peršasi visi, o šes-tadieniais anksčiau atsikelti, kad spėtų vaikus nuvežti i už 30 mylių esančią liuanistinę mokyklą — sugeba vos tik vienas iš šimto?

Bet skaitytojas gali sūktelti, argi neaišku, kas čia dedasi? Juk Lietuvos vadavimas iš maskolių vergijos — kaip tik dėl to, kad tai pats pagrindinis ir sunkiausias uždavinys — kiekviename mūsų žadina kilnią protėvių dvasią nesitenkinti smulkmenomis ir tiesiai siekti paties aukščiausio tikslo. Argi ne sunkiausiai žygiai išsiskiria didžiausią pasiaukojimą? Ir argi mūsų veikėjus i garibaldinės kovos Parnasą netraukia tas pats troškulis įsiamžinti didvyrių dygiais? Argi ne ta pati Pilėnų dvasia, Šarūno narsa, heroizmo viltis, kovos ryžtis, kuri i karą su mirtinu priešu būrė mūsų prabočius, šandie šaukia ir mūsų vadus griežtis ginklo ir lauk iš tėvynės vyti bolševiką?

Deja, ščia Amerikoje mes tik tiek matom bolševiko, kiek trečiaeiliam i New Yorką atsiųstam "Tiesos" korespondentui per vaišų stalą gaunam "draugiškai" paspausti ranką, o mūsų kovos ginklas — tik i šaulių sekmdieninių taikymo varžybų pasiskolintas šratinis šautuvas...

Ne, mūsų problemas sprendimas visai kitur. Mat, tai, ką čia esame įpratę vadinti išlaisvinimo darbu, i tikrųjų vėta kuklesnio vardo. Tai ne herojiniai žygdarbiai (kurių pasitai-ko tik pačioje okupanto betarpiškai trypiamoje Lietuvoje), o paprasta Lietuvai politinė talka. Iš išeivijai uždavinio vykdymo veržte veržiasi iš visų pusių tiek pretendentai! Vienas pro kitą grūdami alkūnėmis, i Lietuvos išlaisvinimo kovos vadovybės spraudžiasi net trys bendrinės mūsų organizacijos, neminint viso būrio "rezistentų", "partizanų", "separatistų". Iš kur tokia įtempta konkurencija, kartais tiesiog duriant vieni kitus į nugaras, dėl darbo, už kurį labiau varginančio, atsakingesnio, reiklesnio, sudėtingesnio, lėčiau pirmyn einančio nėra? Kodėl i laisvinimo kovos gretas, kurioms uždėta pareiga ir atsakomybė i Lietuvos išvartį Kremliaus valdžią ir kariuomenę, visokiomis priemonėmis stumiamis visi, o palyginti daug lengvesniems darbams atlikti — pvz. Bostone išlaikyti lietuvišką laikraštį, Chicagoje Jaunimo Centre sukuriant lietuvių dailininkų paveikslus apsaugoti nuo supuvimo, Kennebunkporte išlaikyti vienintelę JAV lietuvišką gimnaziją, i fabrikų ir šlavimo punktų ištraukti bent tris rašytojus tam, kad jie galėtų pilnai atsidėti tik savo kūrybiniam darbui, kur nors Amerikoje ar Kanadoje sykį rinkti bent vieną lietuvių parlamentarą — arba tiesiog neat-siranda rankų, širdžių ir piniginių, arba geriausiai atveju pasisūlo tik viena kuri nesibaigiančios ištvermės pasivertėlių grupė?

O jei tuo negalėtume pasigirti, tuoliau nereikėtų savęs apgaudinėti, kad dirbame "Lietuvos išlaisvinimo darbu", kai per metus nesugebame išlaisvinti net nė vieno politinio kalinio. Siekti, dargi savitarpį konkuoruojant, tuščios garbės — nepateisinama, jei aukščiausių aspiracijų nepuošia atitinkami rezultatai.

M. Dr.

PASTABOS "DER FREISCHUETZ" IŠPŪDŽIAMS ATVĖSTANT

ALFONSAS NAKAS

Kovo 6, 7 ir 13 dienomis Chicago, Marijos mokyklos scenoje, įvyko Carl Maria von Weberio "Der Freischuetz" spektakliai. Tai Lietuvių Operos darbas. Apie šį pastatymą spaudoje rašyta dar labai mažai, o kas rašyta, nebuvo tik medus ir pienas. Kultūrinuose šio dienraščio puslapiuose prof. Vytautas Marijošius net nerado reikalo pasižvalgyti po pastatymo žvaigždyną, mandagiai pagirdamas tik antralius dainininkus. Vl. Ramojus savo "Horizontuose" prasiarė, jog jo lankytam trečiajam spektakliui nebuvo sėkmingų kėdžių.

Dalyvavau pirmajame spektaklyje, kovo 6. Premjera, o partery šen bei ten žiojėjo neužsėstų kėdžių grupės. Įsivaizduoju, jog balkone vaizdas turėjo būti kur kas liūdnas. Kodėl? Kas per priežastis?

Kada tik LO spektakliai rengti kovo mėnesį, ypač jo pirmoje pusėje, visada šaukia: per anksti! Net ir tuomet, kai Chicago dar buvo pilna gyvųjų, kai mažai pensininkų. Šūkaudavau dėl provincijos gyvenančiųjų interesų, visų pirma dėl Detroito ir Clevelando operos mėgėjų. Buvau brotestuotojas ir šį kartą, bet iš LO vadovų gavau žinią, jog Marijos m-os administratorės leido salę naudoti tik kovo pirmojo pusę. Kito pasirinkimo nebuvo. O padėtis kas metai akivaizdžiai blogėja. Pensin-

kai tarp N. Metų ir Velykų sėdi Floridai. Išbėgusieji i tolimus priemiesčius šį kartą buvo paraližuojami baisios žiemos. Detroito ir Clevelande sniego danga sumušė šimto ir daugiau metų rekordus. Per pertaukus vestibulų su žiburiu ieškojau detroitiečių ir, net patiam sunku patikėti, nesutikau nei vieno. Kitais metais jų būdavo kiekvienam spektakly po gerą šimtą. Detroitui atstovavome dabar tik mudu su žmona. Iš Clevelando mačiau tik vieną pažįstamą poną, LB veikėją, o vėliau girdėjau, kad iš ten dar kelių žmonių būta.

Kad niekas iš Detroito neatvažiavo, kaltas ne vien žiemos laikas su sniegu kalnais. Laimingu sutapimu, kovo 6 ir 7 neįskrito kelyje nei viena snai-gė, tik radome Chicago vakarykščiai užsnigtą. Detroitą šį kartą ignoravo LO vadovybė. Kiekvienais metais, tur būt penkiolika ar daugiau LO sezonų, gaudavome pastatymo plakatų. Jie būdavo išskabinami svarbiausiose Detroito lietuvių susitelkimo vietose. Plakatus primindavau "Drauge", Detroito žiniose, dar pakartodamas spektaklių laiką, kur įsigyti bilietus. Šį kartą plakatų nesulaukėme. Kodėl taip pasielgta, nė šandien nežinau.

O spektaklio išpūdžiai?

Visų pirma — žavingos, romantiškos dekoracijos. Viskas panašiai, kaip įsivaizdavau knygoje apie didžiulias operas "Der Freishuetz" skaitinėdamas. Na, gal Marijos m-os scenoje mėnulis kiek per didelis, gal krioklys kiek per siauras, bet tai neesminiai dalykai. Gera apranga vaizdavo "tikrus vokiečius" (Kleider machen Leute...).

Mano ausiai, dainavo visi labai gražiai, operiškai. Ypač gražiai skambėjo pagrindinių moteriškųjų — Danutės Stankaitės ir Audronės Simonaitės. Gaižiūnienės solo bei duetai, o iš antralių visais atžvilgiais (balsu bei vaidyba) puikiai pasirodė Rūta Pakštaitė. Jau aiškiai matosi, kad iš šitos mergelės galima ateity daug tikėtis. Grįžtant prie D. Stankaitės ir A. Simonaitės, tai joms labai nesisekė, kai pereinavo i šnekamuosius monologus. Abi žodžius pamainom bėrė kažkur pro šalį, net vieną i kitą nežiūrėdamos. Be jausmo, be vaidybinių pastangų, mediniais balsais. Sunku buvo i jas šnekamąsias žiūrėti, sunku klausyti. Laukei, kad tik greičiau imty dainuoti, atgty. Pjovė šnekamieji monologai ir Stefaną Wiciką. Vos galėjai perprasti, ką jis lietuviškai vapiuoja. Dauguma choristų, kurie, gaila, šioje operoje tiek mažai tegalėjo balsais pasireikšti, scenoje laikėsi pakankamai ge-

rai, gyvybę rodydami grimasomis, gestais, neva tarpusavio pašnekesiais. Tik negalėjau atsistebėti vienos mergaitės elgesiu scenos dešinėje (žiūrint iš publikos), be-rods vienos iš "pamergių". Kai pašautas Jonas Vaznelis baisiai kankinosi priešmirtinėje agonijoje ant grindų šliauždamas, tai ta mergužėlė stovėjo i miętą prarijusi, žvilgsnį i toly nukreipusi, nė menkiausiu judesiu, jokia grimasa nedalyvaudama. Tegu jis sau ten kraujuoja, pasiuskit! Kodėl režisierius ją, absoliučiai pasyvią svajotoją, tokioj aiškioj vietoj pastatė?

Pašautas Jonas Vaznelis... Bet gi jis ne vien dainininkas, o i puikus aktorius. Jo vaidyba šiame pastatyme buvo geriausia iš visų. O Jonas Kaulėčius? Jam beveik neleistą pasireikšti. Išsoko porą kartų scenos gilumoj, patamsy, i film "supermanas", dar užkulis kiek pašūkavo nematomas, tai ir viskas. Gaila nepanaudoto talento.

Nesistebėjome, kad veikėjų vardai pakeisti "i Lituan" operoje. Ten reikėjo ginti lietuvių garbę. Bet kokiame gale Agatė keičiama i Agnė? Ar kad sutauptus vieną skiemenį? Ar gal kad Agota lietuviškai blogai skamba? Bet Agnėška skamba dar blogiau. Lietuvinant programas brošiūroj buvo galima išmesti raidę H, ir turėtume beveik neklastotą, nežalotą, libretisto suteiktą vardą — Agatė. Taip lietuviškai. O kur veikėjai su-rašyti angliškai, tai tiek Agatė vadinti Agnes, tiek i One-lę, originale Aennchen, verst i Annie yra tikra nesąmonė. Tartum angliškai kalbantieji operos klausytojai nežinotų tikrų "Der Freischuetz" operos veikėjų vardų.

Apie programos brošiūrą monologą kiek pratesiant, man visada neįauku ten skai-tyti vienaip rašomas didžiųjų žvaigždžių pavardes lietuviš-koj daly, kitaip — angliškoj (pvz. Stankaitytė - Stankaitis). Tik žinau, kad šiame reikale šalininkų beveik nerasiu. Bet lietuviškoj daly rašyti Arūnas Kaminskas, o angliškoj - Robert Kaminskas, tai vadinti vien nesąmone jau neužtenka. Kas gi tokia kvailystė ir sugalvojo?

Viliuosi, kad dėl mano nei-giamų pastabų apie antrai-liaus dalykus LO vadovai ne-užsisaus. Myliu Lietuvį Operą ir džiaugiuosi jos pasie-kimais. Linkiu, kad ji laikytų-si net ir tada, kai žiūrovų be-likis tik vienam spektakliui. Ji — vienas didžiausių mūsų

Aktoriai ir komunistas

Kai kam gali kilti klausimas, kodėl Hollywoodo aktoriai, vis-ko pertekę begėdiškai smagu-riaujantys kapitalizmo vai-siais, taip dažnai linksta i politinį radikalizmą ir savo prestižą aukvoja kairiųjų sąjū-džiams remti. Atsakymą suges-tijuoja dvi aplinkybės.

Pirmausia, nors "žvaigž-dės" iš tiesų pelno pasakiškas sumas, daugumas aktorių tie-siog vargte vargsta. Kaip pra-neša Channels žurnalas, dau-giau nei 80 procentų aktorių unijos narių pernai uždirbo ma-žiau nei 5,000 dol. Unija turi net 46,000 narių ir jų didžiama ran-da darbo tik protarpiais. Todėl juos labai paliečia bet kokie nedarbingumo ir socialinio draudimo pašalpų sumažini-mai. O pastovių pajamų neturė-jimas ir iš to kylančios nesaugu-mo jausmas — palanki dirva kairiųjų nuotakomis. Dėl to tre-čiaeilii aktorių i statistų masė-se toks populiarus radikalusis unijos (Screen Actors Guild) pre-zidentas Edis Asneris (jo tėvas — Lietuvos žydas), dirbąs agit-dyje, kviečiančiam remti Sal-vadore ir kitur kairiuosius par-tizanus — teroristus.

Pats Asneris ir kitos garseny-bės jokių finansinių bėdų, žino-ma, neturi. Tačiau pastebėta, kad milijonieriai, kuriems seka-si lengvai uždirbti dideles su-mas pinigų, kartais savyje išai-augina socialinės kaltės ir gė-dos jausmą. Lygindami karališ-kąją savo gyvenimo prabangą su pasaulyje viešpatuojančių skurdų, jie neretai pergyvena dvasinį lūžį ir, netekę pusiaus-vyros, metasi i advokatavimą revoliucionieriškiems užmo-jams. Daugumas Hollywoodo asmenybių neturi gilesnio poli-tinio išsilavinimo ir dėl to savo vidiniams konfliktams išspre-siti dažnai šliejasi prie patčių ne-realiausių ir demagogiškiausių politinių srovių.

M.

veiksmų ir ja laimime daugiau draugų tarp amerikiečių, negu mūsų politikų pastangomis. Jos spektaklių laukdami lyg atjaunėjame, o sulaukę turime apie ką kalbėti.

Tikrai žinau, kad kitą vasa-rą vėl sulauksime "i Lituan" spektaklių kartojimo. Tų spektaklių jau dabar imam il-gėtis. Ypač tie, kurie turėjom prągą bent vienu jų pasi-džiaugti pernai, LO 25-rių me-tų suktąj švėsdami.

JAV LB Vidurio Vak. apygardos dabartinė valdyba. Iš kairės (sėdi): Linas Soliūnas, Agnė Katiškytė ir Stasys Jokubauskas; (stovi): Romualdas Nemickas, Dangulė Valentinautė ir pirmininkas Kazys Laukaitis. Nuotr. Zigmo Degučio

DEVYNIOS DIENOS

JUOZAS TOLIUSIS

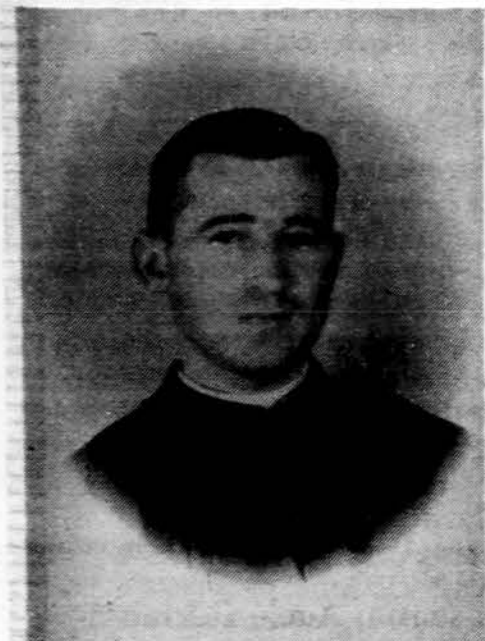
6
Aš dar pasiilksiu. — pats nustebau savo žodžiais. — Tolimieji vakarai palauks dar vieną dieną. Mačiau, jog ji abejojo: akys pusiau primerktos, veide nei džiaugsmo, nei pritarimo. — Netiki? Ar pamiršai, jog pakviete mane i šio vakaro šokių? Tikrai lieku. Koks aš vėjavaikis! Juk apie ją nieko nežinojau; Rūta — tai viskas. Žalios akys, senelis buvo danas... Kai važiavau atgal miesteli, atsiminiau, jog buvau net pamiršęs paklausti, kur ji apsisutusi. Iki pasimatymo, susitikime septyni, iki... Bala žino, i koki naują nuotykių pasinėriau? Prie didžiųjų šviesų nusukau i šoninę alėją ir nužiau bevardžio motelio link. — Šeimininke, imu kambarį dar vienai parai. — Gerai, aš ir pats norėjau pasiūlyti. Būtinai turi atlikti kelionę garlaiviu upės aukštupin. Neužmirš-tami vaizdai. OK. Gal. Mintijų pynėsi visai kas kita. Vis dar negalėjau išnarplioti, kas Rūta buvo. Gal kokia lais-va mergina? Gal ištekęsusi, tada tikrai įsivelčiau i kokią intrigą. Kai per stalą laikiau jos ranką, ant bevardžio pūpojo žiedas su didele šviesia akim. Vestuvinio, rods, nemačiau. O gal tik nuotykių ieško-toja? Kvailys aš, — ar tai svarbu? Ir ji manęs nekamantinėjo. Pats juk pasisūliau likti, ko aš ją tar-dau?

— Kur galėčiau išsilyginti kelnes? Iš lagamino dugno išsitraukiau kaklaraistį, o šeimininkas i švarko atlapą įvėrė mažutį gelbėjimosi ratą — miestelio suvenyrą. Po pyptais, kaip simbolika: ar iš tikrųjų šį vakarą aš gelbėjau siuo niūrios ateities? Kreivai nusišypsojau ir įšokau i automobilį. Gatvės tvindė turistų minia, ore mirgėjo balionė-liai, rūpestiams nebuvo laiko. Įsukęs i restorano vingi, visa pakalne nuskleidžiau su Madrido tango švilpesiu lūpose. Automobilį aikštė buvo jau apypil-nė, o kai įsmukęs vidun nusukubėjau palmės paunks-nen, pamaciau, kad buvau užgaisęs. Ant stalo vėps-ojo balta popieriaus skiautėlė, bylojanti, jog ši vieta rezervuota. Pavėlavau. Aplink beveik visi staliukai buvo užimti, nišos pakrašty rikiavosi gaidų trikojai, erd-va palangė žvilgėjo parketas, paliktas šokiams. Vien tik baras dar buvo tuščias — palauksiu Rūtos tenai. — Vyta! Iš kur Rūta atėjo — nei nemačiau. Kai atsisukau, ji stovėjo po palme ir mojo kortele. — Stalelis mudviem, — ji pakvietė, — lapelį aš padėjau. Vikruole! — Kada tu atvažiavai? — Magiška, — juokėsi ir lūpos ir akys. — Atskri-dau iš aukštybių. Sėskim, aš jau išalkus. Ji pašaukė padavėją, ir prie stalelio atsukubėjo vakarykštė mergina. Rūta čiauskė be perstojo: užsisakė vakarienę, mano rankon įbruko meniu, persimetė žodžiu su gretimio stalo senukais — net neturėjau progos įsiterpti. Nė nebandyčiau. Priešais žvilgėjo šviesūs plaukai, kaklo iškarpon nubėgo koralų vėrinys, margi sukne-lės dryžiai ryškino krūtinę — mėgavausi artimuoju vaizdu. Vien tik jos akys slėpėsi tamsiuose šešėliuose

— kaip ir praėjusią naktį. Bet dabar jau žinojau: duburėliai buvo žali. Papasakok ką nors apie save, — ji pagaliau atsisuko i mane, — susipažinkime. Teks juk praleisti visą vakarą. — Kad neturiu nieko nepaprasto. Profesija: medžiagų apskaičiuotojas. Nuobodu ir baisiai daly-kiška: plienas, svoris, kokia nuolaida, jei pirktum šimtą tonų, pervedimas, ar gausime sutartu laiku... Savaitėmis ir metais nesikeičiančios skaičių eilutės, barniai su tais pačiais užsakytojais, ta pati sudilusi ir girgzdanti įstaigos kėdė. Šios dvi dienos su tavim margsnės, negu prabėgė metų metai. — Tu vis tiek laimingesnis — dirbi. O aš, štai, vasaroju. Seniai, ir nežinau, kada baigsiu. Laimingas, hm? Mergužėlė, jei žinotum tiesą, nenorėtum būti mano kailyje. — Trokščiau ir aš taip be rūpestio pavasaroti. O kodėl tu nedirbi, Rūta? Turtingi tėvai? — paklausiau. Kokią valandėlę ji nieko neatsakė. Gal mano klausimas buvo per daug įžūlus? Palenkus galvą, Rūta žiūrėjo i tuščią stalą, šviesių plaukų sklasy-mas buvo toks tiesus, lyg linuote nubrėžtas. — Aš aktorė, — paskui staiga pakėlė akis, — dirbu Milvauke miesto teatre. Ar žinai, Vyta, kad dramų sezonas prasideda vėlyvą rudenį? Kai jū vasaro-tojai baigia savo ilgą ir nerūpestingą atostogą, — ir ji garsiai nusiuko. — Ach tu, slapuke! — nusišypsojau ir aš. — Dabar tik supratau, kodėl tau pavyko vakar mane prisivilioti. Gerai suvaidinai. — Vyta, tu žiaurus. Čia tikrai mano stalelis jau nuo pavasario. O apsiestojau irgi netoliese: antrame aukšte. Mergina, kuri mums patarnauja, Carolina, mano pusseserė. (Bus daugiau)

SIDABRINĘ SUKAKTĮ ŠVENČIANT

Kun. Antano Nockūno kunigystės 25-sios metinės

Kun. Antanas Nockūnas, MIC

Po dvidešimt penkerių metų jau galima atsisukti ir pažvelgti į nueitą kelią. O kunigystės 25-ri metai yra įvairūs ir susiję su daugeliu darbų ir pareigų, užsiėmimų. Ypač gyvenant vienuolyne ir kartu su vienuolija siekiant tobulumo ir geresnės tarnybos Dievui ir žmonėms.

Sidabrinę kunigišką gyvenimą sukaktį balandžio 28 d. švenčia kun. Antanas Narcizas Nockūnas, MIC, šiuo metu Plano, Ill., Šv. Marijos parapijos asistentas. Savo gyvenimą jis pradėjo 1931 m. birželio 10 d. Egliškių km., Alksninės parapijoje, Vilkaviškio apskrityje. Jo tėvai — Antanas ir Ona Venckevičiūtė — Nockūnai išaugino aštuonis vaikus — penkis dukteris ir tris sūnus. Nors būdamas iš gausios šeimos ir dar jaunystėje netekęs savo motinos, jis mokėsi ir moksle rodė savo sugebėjimus.

Atsiktikiniai su dėde dar visai jaunuolio amžiuje pasitraukė nuo bolševikų okupacijos į Vokietiją. Ten, pasibaigus karui, mokėsi Hanau lietuvių sukurtoje gimnazijoje, išryškėdamas dideliais gabumais. Atvykęs Ameriką, apsiėmė Binghamtone, N. Y., čia dirbo ir baigė aukštesniąją mokyklą, nes reikėjo išmokti anglų kalbą. Į tą miestą atvykus dabartiniam provinciolui kun. V. Rimšeliui, jis sužinojo apie Marijonų vienuoliją ir jau 1949 m. įstojo. 1950 m. padarė pirmuosius vienuoliškus įžadus.

Jau kaip vienuolis studijavo St. Bede benediktinų vedamoje kolegijoje ir filosofiją marijonų seminarijoje. Pradėjęs teologijos studijas 1954 m. buvo pasiūstas Romon ir Anglikum universitete baigė teolo-

giją licenciatu laipsniu. Prieš mokslo pabaigą 1957 m. Romoje gavo kunigo šventimais. Baigęs aukštuosius teologijos mokslus, perėjo į Gregorianumo universitetą dar studijuoti bažnytinės teisės mokslų ir 1960 m. gavo kanonų teisės licenciatu diplomą.

Kadangi kelis vasaros semestrus studijavo Paryžiaus Katalikų institute, specialiai mokymasis ir prancūzų kalbos ir literatūros, tai, pilnai pasirodęs darbui, 1960 m. rudenį, kun. A. Nockūnas buvo paskirtas mokytoju į Marianopolio aukštesniąją mokyklą dėstyti prancūzų kalbą ir auklėti jaunimą. Tose pareigose išbuvo tik trejus metus, vasaromis dar vis studijuodamas ir tobulindamasis.

1963 m. jis buvo išrinktas 1969 m. iš naujo perrinktas marijonų Šv. Kazimiero provincijos sekretoriumi, kartu paskiriamas į Dievo tarną arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos vicepostulatoriaus asistentu. Ir čia pastoviai dirbo dvylika metų rašinėdamas ne tik protokolus, pranešimus ir informaciją, bet kartu ir dirbdamas atliekamu laiku pastoracinioje darbuose — mokė lituanistinę mokyklą, ar ruošė vaikus lietuviškai pirmajai komuniškai.

Kun. A. Nockūno širdis buvo sielovadoje. Jis norėjo dirbti parapijoje, bendrauti su žmonėmis ir perduoti Kristaus Evangelijos mokslą. 1975 m. jis skiriamas asistentu į Aušros Vartų parapiją Chicagoje, kur reikėjo mokėti lietuviškai ir angliškai, net itališkai. 1976 m. paskiriamas į naują, bet didelę Darien, Ill., Šv. Marijos parapiją, kur darbuotoi trejus metus ne tik sakdamas pamokslus sekmadieniais, bet ir katekizuojuodamas, vadovaudamas organizacijoms. 1981 m. keičiant vienuolijos ir paskiriant vienuolynų pareigūnais, kun. A. Nockūnas skiriamas toms pačioms pareigoms į Plano, Ill., kur dar reikia važinėti ir į marijonų aptarnaujamą Bristol parapiją — misiją. Šioje vietoje jis ir susilaukė savo kunigystės 25-rių metų sukakties, kurią parapija minės gegužės 2 d. St. Mary par. bažnyčioje.

Kun. A. Nockūnas nėra tik raštinės ar parapijos darbuotojas, bet socialus krikščioniškos gyvenimo skelbėjas savo gyvy pavyzdžiu. Matęs vargą ir sunkių dienų, jis ir dabar nebijo darbo ir sunkumų. Be to,

VASARIO 16 — THE NEW YORK TIMES RADIO BANGOMIS

Kaip praėjusieji, taip ir šiemet Lietuvos Nepriklausomybės šventė buvo išskilmingai paminėta. Daugiausia ji buvo minima savųjų tarpe, pasikvietiant vieną kitą įtakingesnę Amerikos politiką, Lietuvos reikalų bičiulį. Daugelis organizacijų taipgi sugebėjo parūpinti žinių vietos laikraščiams arba įkalbėti radijo stotim. Tenka sutikti, kad

yra spaudos darbuotojas, galintis rašyti lietuviškai ir angliškai. Bendradarbiavo "Laive", "Drauge" ir kituose lietuviškuose laikraščiuose. Angliškai rašė studijas apie įstatų pakeitimus ir projektus pagal Vatikano II suvažiavimo dekretus. Jis yra malonaus būdo ir nuširdus visiems, todėl turi artimų draugų. Laisvu laiku pamėgęs sportą, jis ir čia turi artimų asmenų.

Sukaktuviniui kun. Antanui Nockūnui, MIC, linkime Aukščiausiojo palaimos kunigiskam kelyje ir stiprybės žmogiškam gyvenime.

A. D.

tokie būdai yra sėkmingiausi kelti pavergtos Lietuvos vargus Amerikos visuomenėje, nes jie daug ką pasiekia.

Šiemet Vasario 16 buvo vėl paminėta per New York Times radijo stotį. Programa vadinas "In the Listening Room", kuriai vadovauja Robert Scherman. Ji yra skirta įvairių muzikos žanrų diskusijoms, dalyvaujant smuikininkams, vokalistams, pianistams ir t. t. Šį kartą laikas nuo vienuoliktos iki dvylikos vidudienio buvo skirtas Lietuvos Nepriklausomybės šventei.

Robert Sherman klausytojams pirmiausia pristatė savo pokalbio pašnekovus prof. Jokūbą Stuką ir Joną Lenktaitį. Tuomet jis perskaitė JAV valstybės sekretoriaus Alexander Haigo pareiškimą, skirtą Lietuvos pasiuntiniui dr. Stasiui Bačkui ryšium su Vasario 16-tąja ir užgrojo Lietuvos himną.

Šiai programai lietuvišką muziką parinko Jonas Lenktaitis. Jis taipgi kalbėjo apie įvairius mūsų kompozitorius

bei savo patirtį rusų ir vokiečių okupacijų metais Lietuvoje. Jokūbas Stukas idomi ir įtikinantis atsakinejo į jam pateiktus įvairius klausimus apie šių dienų rusų okupaciją Lietuvoje ir jų daromas skriaudas kraštui. Jis taipgi papasakojo apie Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veiklą, Amerikos lietuvių kultūrinę veiklą ir įvairias lietuvių įstaigas, ypač Chicagoje.

Pokalbio įtarpuose buvo grojami Sasnausko, Čiurlionio, Banaicio bei Dvariono kūriniai. Kadangi transliavimo laikas vis dėl to yra gana ribotas, tai muzikos atranka turėtų būti daroma labai apgalvoti, nes ji tiktai milijoninei New Yorko žmonių masei. Beje, šio Roberto Shermano muzikinių diskusijų Talk Show yra gana populiarus.

Kad Lietuvai tą dieną buvo skiriamas toks didelis dėmesys, tai padėka už tai priklausomai dr. Jonui Lenktaičiui, kuris jau eilę metų randa būdų per šią svarbią New York Times QWXR radijo stotį garsinti pavergtos Lietuvos buitį.

J. vbs

CLASSIFIED ADS

VYRAI IR MOTERYS

RESTORANUI REIKALINGA VIREJA-AS

Brighton Parko apylinkėje ant Archer Avenue. Skambinti po 4-os valandos popiet tel. — 284-5911. tel. 284-5911.

HELP WANTED — MOTERYS

Reikalinga moteris prižiūrėti du vaikus 3 ar 5 d. savaitę nuo 10 v. r. iki 6 v. v. Apylinkė 111 Street ir Harlem Avenue. Kreiptis tel. 448-8112.

SEIMININKES pareigoms ieškoma nerūkanti, sveika ir gabi moteris pensininkės amžiaus; gyventi vietoje. Pasiūlas siųsti šiuo adresu:

JOHN PAPARTIS, P.O. 1433
Homewood, Ill. 60430

MISCELLANEOUS

M.A. ŠINKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4359 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, PILDOMI PILIETIŠKOS PRABŪMAI ir kitokios blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2801 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plaukams ir vaškuojame
visų rūšių grindis.
BURNYS
Tel. — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsinimai.
Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagelidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. 925-2787

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Rezidencinių ir pajaminių namų pardavimas
Income Tax, Insurance, Notary Public
2951 West 63rd St. — Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų Pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2288

ĮNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. apstatytas 4 kamb. butas arba atskiri kambariai vienam arba dviem asmenim. Marquette Parke. Skambinti — 737-6986

DEMESIO

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausią premiją tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms įteikti bet kam: sveikintautui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Ilinojaus gyventojai pridėda \$1.50 valstijos mokesčio.

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas puikiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Drauge" administraciją visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti mūsų patarnavimu.

KURIAM GALUI MOKETI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS

AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE

NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler LeBaron Medallion 2-dr. Coupé

BALZEKAS MOTOR SALES

CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • K CARS

"U WILL LIKE US"

4030 Archer — VI 7-1515

DENGIAME IR TAIŠOME

VISŲ RŪŠIŲ STOGUS

Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.

Skambinkite —

ARVYDUI KIELAI

Tel.: 434-9655 arba 737-1717

MARQUETTE BUILDERS

Mūsų specialybė statyba ir namų permodeliavimas
Irengiame

Virtuves — Vonias — Poilsio kambarius

Atliekame visus

Cemento — Mūro — Medžio darbus

3332 West 63rd Street

Tel. 436-1900 arba 349-0612

AL SASNAUSKAS

LITHUANIA 700 YEARS

Edited by DR. ALBERTAS GERUTIS

Fifth revised edition

Contents — The Origins of the Lithuanian Nation, Lithuania to World War I, Independent Lithuania, Occupied Lithuania, Lithuanian Resistance, Liberation Attempts from Abroad, The Prospects for Lithuanian Liberation.

Hard cover, 466 pages. Published by Manyland Books, Inc. Kaina su persiuntimu \$16.25.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 90 ct. valst. mokesčio.

• Finally you can make unlimited long distance calls from any telephone to any place in the United States, at unheard of savings.

• As a participant in THE 800 CLUB you or your firm will be assigned a toll free number that may be used from any telephone in the United States. (Includes pay and out of town telephones).

• To make your long distance call dial the 800 CLUB TOLL FREE NUMBER and give the operator the number you wish to talk with Anywhere in the United States.

UNLIMITED USAGE:

Make as many Long Distance calls as you want using the 800 CLUB's high quality lines. Service is available 24 hours a day, seven days a week.

- No limit on calls you make.
- No limit on how long you talk on each call.

The Cost to Participate:

\$99

a month
for Residential Unlimited Usage

\$299

a month
for Unlimited Business Usage

NO OTHER FEES OR COSTS

How to Start Service:

- The 800 Club needs your name, or company name, address, telephone number, and the first month's fee.
- The 800 Club can accept only a limited number of participants. So call Toll Free and sign up NOW.
- The 800 CLUB accepts VISA/MASTERCARD.

CALL NOW TOLL FREE

1-800-824-7888

In California 1-800-852-7777—ask for Operator 73

Give the Operator Your Name, or Company Name, address, telephone number, and Visa/MasterCard Information, or billing information.

Your 800 Club Service will begin in a matter of days after receipt of payment.

**THE 800 CLUB, 1710 Connecticut Avenue, N.W.
Washington, D.C. 20009**

The 800 Club, Inc., a long distance sharing group

*Now legal under Federal Communications Commission Tariffs

Marquette Parko lietuvių namų savininkų susirinkime. Iš kairės: pirmininkas Zigmantas Mikuzis, Chicago policijos departamento koordinatore Anne Fran ir buvęs pirmininkas Juozas Bacevičius. Nuotr. P. Maletos

GELEŽINKELIŲ SUKILIMAS

Prisiminimai iš 1940 metų bolševikų veiklos

1940 m. rudenį stotyje buvo atrinkta dalis geležinkeliečių iš iešmininkų, konduktorių ir kitų ir pasiūta į Vilniuje esančius budėtojų kursus. Juos pasėkė garvežių mašinistų ir depo dirbtuvių darbininkai į garvežių mašinistų kursus. Iš geležinkelio linijos darbininkų ar seniūnų į kelio meistrų kursus. Gerai nebeprisimenu, bet budėtojų buvo 3 grupės, mašinistų, rodos, 2 grupės ir kelio meistrų, rodos, 1 grupė.

Budėtojų dvi grupės sudarė lietuviai, kurie rusiškai nemokėjo. 3-čią grupę sudarė rusai, lenkai, žydai ir dalis lietuvių, kurie mokėjo rusų kalbą ir manė rusų kalbos grupėje greičiau ir didesnę karjerą padaryti.

Lietuvių kalbos grupėse dėstytojai buvo lietuviai. Tik vienas senyvas žmogus atvežtas iš Rusijos, kuris neblogo kalbėjo lietuviškai. Ir vienas neužauga, bemokslis Lietuvos žydėlis, kai atsidavė prie stalo, tai galva vos matydavosi. Jo sritis buvo marksizmas — leninizmas, KP istorija, konstitucija ir t. t. Pradžioje komunizmas dėstė vienas lietuvis ir kitas lietuvis, bet jie po kelių dienų vis keitėsi. Žydėlis išsilaukė ilgiausiai. Pirmąją paskaitą pradėjo ir baigė:

— Kad aš būčiau tą Smetoną pagavęs

Kažkas paprašė daugiau papasakoti apie Smetoną gaudymą. Bet nieko nepapasakėjo, nes jis nežinojo, kad Smetona bėga į Vokietiją. Jeigu būtų žinojęs, būtų jį gaudęs.

— Ir, jei aš būčiau tą Smetoną pagavęs

Pertraukus metu kažkas pasijuokė, kad jei Smetona būtų jam spyrys su batų, tai jis būtų per stogą išlėkęs. Visiems tai labai patiko. Ir paskui, kai tik jis pradėdamas ar baigdamas, pasigirdavo: "Jei aš būčiau tą Smetoną pagavęs", tuoj visa salė nuaidėdavo juoku, tikru nuoširdžiu juoku. Dėstytojas, manydamas, kad mes juokiamės iš gaudomo Smetonos, o mes juokėmės tik pagalvoję, kaip Smetona spiria jam į užpakalį, ir jis lyg sviedinys, lekia per stogą.

Iš Rusijos atvežtas lietuvis, toks keistas, tylus, atsargus, nuo dėstomo dalyko nenukrypdamas, į jo kias kalbas ar pašalinius dalykus nesileisdamas.

Mėgiamiausias dėstytojas buvo inžinierius Jagminas ir didžiausias autoritetas kursantams, nes jis pats, būdamas stoties budėtoju, tapo inžinierium.

Kursams įpusėjus, vieną rytą atėjus į klasę Rusijos lietuvis pradėjo pamoką rusiškai. Nustebė klausėmės ir nieko nebesupratome. Kažkas jam priminė, kad šita grupė — lietuvių kalbos grupė. Jis nieko neatsakė, toliau varo rusiškai, nors moka lietuviškai. Užėjo pasiutimas ir prasidėjo tryptimas kojomis ir grindis, švilpimas, baubimas, tai lektorius išmėvė pro duris. Kaip širšių lizdą pajudinus, į mūsų klasę pradėjo lėkti politrukai su ranka prie naganų, pasikui juos kiti rusai, visokie viršininkai, pats Lietuvos geležinkelio viršininkas rusas. Visi žiūri ir mus lyg į velnius. Mūsų laimė, kad salėje atsirado ir inž. Jagminas. Jis tuoj kreipėsi į mus klausdamas, kas atsitiko. Buvo paaiš-

kinta, kad čia yra lietuvių kalbos klasė, rusiškai nesuprantame, o lektorius dėsto rusiškai. Pasi-girdo balsų, kad mes norime geriau grįžti į savo stotis, nes nemokėdami rusų kalbos, egzaminų vis tiek neišlaikysim, tai čia tik be-reikalingas laiko gaišinimas. Inž. Jagminas viską vertė į rusų kalbą ir labai energingai mus gynė. Baisiai nustebom pamatę, kiek energijos turėjo dėti inž. Jagminas, kol ruseliams išaiškino tokį paprasčiausią dalyką, kad negalime nieko suprasti rusų kalbos nemokėdami. Pirmiau reikia išmokyti rusų kalbos ir tik tada pradėti dėstyti rusiškai. Kol išmoks rusų kalbą, dėstyti lietuviškai ir sus-

P. AMERIKOS LIETUVIŲ NUTARIMAI

Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenių kraštų pirmininkų suvažiavimo, įvykusio 1982 metais vasario 15-16 dienomis Lituanicos stovykloje Sao Paulo, Brazilijoje, nutarimai:

1. Ateinantį P. Amerikos Lietuvių kongresą šaukti 1984 metais liepos mėnesio pabaigoje Venecueloje, šv. Kazimiero 500 metų sukakties proga;

2. Ateinantį P. Amerikos LB pirmininkų suvažiavimą šaukti 1983 metais Chicagoje Pasaulio Lietuvių dienų metu;

3. Sveikina pirmąjį P. Amerikos Lietuvių Jaunimo suvažiavi-

mą už jo politinę rezoliuciją, ginant žmogaus teises pavergtoje Lietuvoje;

4. Sveikina PLB valdybos iniciatyvą leisti Lietuvos pagrindinio spaudą;

5. Džiaugiasi JAV ir Kanados LB rodoma iniciatyva sugyventi lietuvišką parapijų veiklą ir skatinti savo kraštų lietuvių dvasiškumą bei pasauliečius aktyviau rūpintis lietuvišką parapijų išlaikymu;

6. Kreipiasi į Lietuvos Diplomatinę šefą min. St. Lozoraitį, Sr., ir prašo jo rūpintis Lietuvos diplomatinės tarnybos testinimo reikalu;

7. Prašo PLB valdybą finansuoti Sibire kentėjusios Dalios Grinkevičiūtės istorijos "Lėdo Pragaras" (Infierno de Hielo) išleidimą ispanų kalba;

8. Steigia Pietų Amerikos Lietuvių informacijos centrą Caracas, Venecueloje. Jo tikslas

tiprinti rusų kalbos mokymą. Jeigu nedėstys lietuviškai, kursantai nori važiuoti namo...

Iš kitų klasių kursantams pertraukai pasipylus į koridorių, ruseliai pradėjo palengva aplėisti mūsų klasę.

Laimėjom tik inž. Jagminui mus energingai ginant. Ir ko tada nežinojom, kad mums iš ankčiau buvo skirta užimti išvežamų stočių viršininkų ir budėtojų vietas. Gal ir todėl ruseliai nusileido, kad neišeitų Maskvos viršininkams skersai kelio, išvaikant kursantus. Laimėjom, bet galėjom ir pralaimėti, nes Stalinas savo ūsus tada dar kraipė. Mes laimėjom, o inž. Jagminas buvo išvežtas į Sibirą.

Kursantas

yra teikti informacinę kultūrinę medžiagą apie Lietuvą ir ja keistis su visomis P. Amerikos kraštų Lietuvių Bendruomenėmis ar joms atstovaujančiomis organizacijomis. Šis centras artimai bendradarbiaus su Lietuvių Informacijos centru New Yorke. P. Amerikos Liet. Informacijos centro organizavimu rūpinasi Venecuelos LB krašto valdyba.

Vaclovas Kleiza,

PLB pirmininko pavaduotojas

Julius Mičiudis,

ALOST (Argentinos) pirmininkas

Jonas Tatarūnas,

BLB-nės valdybos pirmininkas

Kun. Jonas Giedrys,

Urugvajaus L. Kultūros dr.-jos pirmininkas

Dr. Vytautas Dambra,

Venecuelos LB-nės pirmininkas

Užgesus gyvybei nuoširdaus patrioto, uolaus visuomenininko, Kenoshos Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko

A. + A. Dr. VYTAUTO BALČIŪNO, gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame žmoną TERESĘ, sūnų VYTAUTĄ, dukteris BIRUTĘ ir ALDONĄ ir visus brangaus velionio artimuosius.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

A. + A.

JUOZUI ŠUKIUI mirus,

giliame skausme likusią žmoną mielą VALERIJĄ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

KOSTAS IR EDMUNDAS BUTRIMAI
JUOZAS GRUZDAS
ANTANAS JUKNA
ONA JUODIKIENĖ
LIDIJA KARPAVIČIENĖ
JOANA IR DOMA KAUNAITĖS
GUNDA IR KEISTUTIS KODAIČIAI
JULIJA IR JONAS KUČINSKAI
DANUTĖ IR ALBINAS LIAUGMINAI
JANINA IR JUOZAS MAURUKAI
VALERIJA NORVAISIENĖ
SALOMEJA IR BALYS SAKALAI
GENĖ STEPULONIS
SOFIJA IR KOSTAS ŠEPUTOS
ONA IR PETRAS SILAI
ONA IR JONAS VAICEKONIAI

Surfside, Florida

P A D Ė K A

MŪSŲ MYLIMA ŽMONA, MOTINA IR SENELE

A. + A.

ADELĖ JUCHNEVIČIENĖ

mirė 1982 m. vasario 12 d. Palaidota vasario 17 d. Oak Hill Memorial Park kapinėse, Escondido, California.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Keturakaičiui už maldas kapinėse.

Dėkojame draugams dalyvavusiems laidotuvsė.

Dėkojame visiems, kurie žodžiu, raštu ir spaudoje pareiškė mums užuojautą.

Dėkojame aukojusiems šv. Mišioms.

Dėkojame laidotuvių direktoriams McLeod Mortuary, Escondido, Calif., už tvarkingą patarnavimą.

Nuliūdę: VYRAS VYTAUTAS

SŪNUS VYTAUTAS IR ALEKSAS

SU SEIMOMIS

Mielai mokslo draugei

VERUTEI KETURAKIENEI,

netekus brangaus vyro Andriaus, reiškiamė gilią užuojautą.

PRIMA IR ALEKSAS VASKELIAI

DRAUGAS, antradienis, 1982 m. balandžio mėn. 27 d. 5

MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. Antanas Simonas Reklaitis

Generalinio Štabo Pulkininkas

1897 XII 24 — 1977 IV 30

A. + A. Mikas Reklaitis

Divizijos Generolas, Vyties Kryžiaus Kavaliarius

1895 IX 6 — 1976 III 31

A. a. Antano ir a. a. Miko brangų atsiminimą minint, šv. Mišios už jų sielas bus atnaujamoms Tėvų Jėzuitų koplyčioje, gegužės 7 dieną 8:30 val. ryto.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Antaną ir a. a. Miką savo maldose ir dalyvauti šv. Mišiose.

Nuliūdę: Vytautas Reklaitis su šeima, Vida Reklaitytė - Jurkuvienė su šeima, Adelė Reklaitienė, Asta ir Jolita Reklaitytės Lietuvoje ir kiti giminės.

Brangiai motinai

A. + A. ONAI GEDMINIENEI mirus, nuoširdžiai užjaučiame mielą sesę Saulę Šatienę ir jos šeimą.

LSS SKAUCIŲ SESERIŲ VADIJA

A. + A.

ALBERTUI KUPČIKUI mirus,

giliame liūdesyje likusią žmoną p. D. KUPČIKIENĘ ir dukrą GRAŽINĄ su ŠEIMA nuoširdžiai užjaučiame.

STEFANIJA BALTUSIENE

GENĖ IR TADAS BAUŽAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3334 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai \$366.00

Encyclopedia Lituanica 6 tomai \$125.00

Vinco Krėvės Raštai 6 tomai \$32.60

Iš mano atsiminimų — Petras Klimas \$13.25

Laikiame užsakymų papildomam L. E. tomui.

Užsakymus siųsti: J. Kapočius, P.O. Box 95, So. Boston, MA 02127

Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

APLINK MUS

× Vysk. Vincentas Brizgys, balandžio 25 d., sekmadienį, švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje suteikė Sutvirtinimo sakramentą 133 vaikams ir suaugusiems. Buvo gražios iškilnės, žmonių daug, nes tai ne kasdieninis įvykis. Sraše yra ir labai daug lietuviškų pavardžių ne tik iš Marquette Parko, bet ir iš tolimesnių apylinkių.

× LB Vidurio Vakarų apygardos atstovų suvažiavime balandžio 25 d. (Jaunimo centre, išrinkta balsų dauguma nauja apygardos valdyba: Kazys Laukaitis, Agnė Katiliškytė, Viktoras Garbonkus, Rasa Soliūnaitė, Remigijus Sužiedėlis, Modestas Jakaitis ir Linas Soliūnas. Suvažiavime užsiregistravo ir dalyvavo 105 atstovai ir svečiai. Suvažiavimas praėjo sklandžiai ir vykusiai.

× Jonas Jurašas šį trečiadienį 7:30 val. vak. Northwestern universitete skaitys paskaitą apie kūrėjų represijos sąlygomis. Paskaita vyks Harris Hall, 1881 Sheridan Rd., kamb. 108. Lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Rengia Lietuvos studentų klubas.

× JAV LB Cicero apylinkė gegužės 2 d., sekmadienį, rengia Motinos dienos minėjimą. Pagrindinę kalbą sakys visuomenininkė Agnė Kižienė. Minėnį programą atliks R. Grigaliūnaitė-Grigorio vadovaujama tautinių šokių grupė "Klumpė", stud. D. Markelytė ir Cicero jaunimas. Minėjimas prasidės 12 val. šv. Antano parapijos salėje.

× Audra M. Kubiliūtė aprašyta Illinois universiteto Chicago Circle studentų laikraštyje "UICC Journal" balandžio 12 d. laidoje, kaip išrinktoji šių metų kalbėtoja studentų diplomų įteikime birželio 13 d. Čia paminėta taip pat, kad A. Kubiliūtė priklauso Katalikų Jaunimo (ateitininkų). Skautų ir Amerikos Lietuvių studentų organizacijoms.

× Dr. Stasys Rudys iš Newark, Delaware, ir šiais metais dalyvaus jaunųjų ateitininkų vasaros stovykloje liepos 4-18 dienomis Dainavoje ir eis vyriausiojo berniukų vadovo pareigas.

× Rita Klironienė, patyrus muzikę, vadovauja Grandinėles ansamblio orkestrui. Grandinėles su nauja programa atvažiudus lietuviško liaudies šokių raidą nuo kaimo seklyčios iki miesto teatro scenos. Koncertas įvyks gegužės 8 d., šeštadienį, 8 val. vak. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Bilietai gaunami Gifts International, telef. 471-1424.

Ruošia PLJS Ryšių centras (pr.).

× Lietuvių Fondo Fed. Kredito Kooperatyvas moka aukštesnius procentus už indėlius kaip bankai ar taupymo b-vės. Kiekviena sąskaita yra apdrausta iki 100,000 dol. Kooperatyvas atidarytas trečiadieniais nuo 12-6 v., šeštadieniais nuo 10-12 val. L.F. patalpose tel. 737-2110, sekmadieniais nuo 10-1 v. Jaunimo Centre. (sk.)

× Lietuvių Kultūros Draugija "Aušra" kviečia visus, susidomėjusius Lietuvių Namų Chicago vakariniuose priemiesčiuose įsigijimu, dalyvauti Draugijos narių susirinkime, š. m. gegužės 2 dieną, 1:30 val. p. p. DeAndre Seminarijoje (127th St. & Lemont Rd., Lemont). Nariams dalyvavimas būtinas. Bus renkama valdyba. Dėl informacijos skambinti B. Kroniemi (pr.). 968-0184.

× Izabelė ir Juozas Laučkaitis atvykę į Chicago ir apsisistoję pas savo dukterį ir žentą P. ir R. Damanskis. Ateinantį šeštadienį J. Laučkaitis, kaip Ateitininkų federacijos vadas, turės ateitininkų tarybos posėdžius Ateitininkų namuose, Lemonte.

× Poeto Maironio, lietuvių tautos žadintojo, 50 metų mirties sukakties minėjimas rengiamas gegužės 16 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Kalbės poetas Stasys Santvaras iš Bostono ir "Tėviškės Žiburių" redaktorius kun. dr. Pranas Gaida iš Toronto. Meninę dalį atliks solistai Roma Mastienė ir Algirdas Brazis, akompanuojant muz. Aloyzui Jurguičiui. Į minėjimą įėjimas laisvas. Po minėjimo kavinėje dalyvių pabendraus. Rengia LST Korp! Neo-Lithuania, Chicago padalinys.

× Ann Jillian - Jūratė Naušėdaitė, lietuvių aktorė, susilaukė plataus aprašymo "Chicago Sun-Times" dienraštyje balandžio 25 d. laidoje. Dienraštyje paskyrė jai visą puslapį, išgirdamas jos pasirodymą, kuris bus ABC televizijoje gegužės 2 d. kaip "Mae West".

× Arnoldas ir Rūta (Kleinaitė) Končai susilaukė antro sūnaus, kuriam išrinkti vardai Ričardas, Nikolas, Petras. Jis gimė Chicagoje kovo 11 d. Sūnus ir motina dabar yra jau savo namuose.

× Kun. dr. Tomas Žiuraitis, Washingtono lietuvių katalikų misijos kapelionas, tebegydomas ligoninėje. Jau penktas mėnuo po širdies atviros operacijos kun. T. Žiuraitis guli ligoninėje dėl nevisiška išgyjančių žaizdų abiejose kojose. Ligonis didelių skausmų varginamas, laikosi tvirtai. Jis labai dėkingas savo pažįstamiems už sveikatos linkėjimus ir maldas. Chicagoje gyvena jo giminės.

× Henry J. Juknaitis, kaip praneša Clearing banko vadovas, yra paskirtas to banko kasininku ir viceprezidentu. H. J. Juknaitis yra gimęs Kaune, Lietuvoje, baigęs švč. M. Marijos Gimimo par. mokyklą, Harper aukšt. mokyklą, Wilson kolegiją ir Amerikos bankų institutą. Šiame banke jis jau dirba nuo 1961 m. Tai dar vienas lietuvis tokioje aukštoje pozicijoje.

× Dariaus ir Girėno legiono Pagelbinis moterų vienetas daro didelį įvairių daiktų išpardavimą gegužės 6 ir 7 dienomis, ketvirtadienį ir penktadienį, po to būstinėje (4416 So. Western). Išpardavimas bus ketvirtadienį, nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak., penktadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p. Bus įvairių rakandų, drabužių, knygų, įrankių ir pabuolių. Vadovauja Mrs. F. Stack (5622 So. Washtenaw), informuoja Rasa Forsberg (tel. 737-5727 vakarais).

× St. Casimir Memorials, Inc., 3914 W. 111 St. (1 blokas nuo šv. Kazimiero kapinių), telef. 233-6335, seniausia lietuvių paminklų bendrovė ir dirbtuvė. Didžiausias pasirinkimas. Nelsonas ir Dulys savininkai. (sk.)

× Vaziuojame į Sunny Hills, Florida, bal. 30—geg. 3 d. ir geg. 14—17 d. Skambinkit Mariui Kleiui tel. 737-1717. (sk.)

LDK Birutės draugijos susirinkime. Iš dešinės pirmoji draugijos pirm. K. Leonaitienė, antroji — prof. dr. V. Sruogienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ FONDO METINIAM SUVAŽIAVIMUI PRIARTĖJUS

Šiais metais Lietuvių Fondas švenčia 20 metų sėkmingos veiklos sukaktį ir ruošiasi tinkamai ją paminėti.

Lietuvių Fondo valdybos posėdyje buvo aptarta minėjimo pobūdis ir programa. Minėjimas bus pradėtas narių suvažiavimu, įvykstančiu š. m. gegužės 1 d. Jaunimo centro apatinėje salėje, Chicagoje. Suvažiavimo metu bus pagerbti Lietuvių Fondo mirusieji nariai, išklauti sveikinimai, peržvelgta veikla ir nustatytos ateities gairės. Šiame suvažiavime yra pakviesti ir sutiko dalyvauti vyskupas Vincentas Brizgys, gen. konsuls Jūzė Daužvardienė, PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas ir kiti.

Antras renginys — susitikimas su lietuvių visuomene įvyks gegužės 21 d. Jaunimo centro kavinėje. Placioji lietuvių visuomenė bus supažindinta su Lietuvių Fondo pasiekimais, įvairių komisijų darbais, parodytos skaidrės ir kita.

Trečias ir pagrindinis Lietuvių Fondo dvidešimtmečio veiklos minėjimas įvyks š. m. lapkričio 27 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje pokylio metu. Minėnį programą atlikti sutiko operos solistas Jonas Vaznelis.

Visų renginių sėkmingu pasisekimu rūpinasi Marija Remienė.

Lietuvių Fondo šiai sukaktčiai atžymėti yra paruoštas ir spausdėjęs leidinys — Lietuvių Fondas. Leidinį redaguoja redakcinė kolegija, pirmininkaujama Apolinaro Bagdono. Leidinyje tilps Lietuvių Fondo kūriniai istorija, struktūra, žymnių albumas, mecenatų, rėmėjų bei garbės prenumeratorių sąrašas ir visų Fondo narių — aukotojų vardynas. Bus įdėta ir santrauka anglų kalba. Veikalo paruošimas užtruko, nes buvo norima suteikti kuo daugiau mervargsta dirbti, o čia, atrodo, priešingai: valdyba dar kruta, bet narės pavargo.

Susirinkimas buvo trumpas, informacinio pobūdžio, kas buvo turimų įnašų papildymu. Šiems uždaviniais vykdyti yra sudaryta speciali komisija, vadovaujama prof. dr. V. Sruogienės.

Solistai Vaclovas ir Margarita Momkai dainuoja Lietuvių Respublikonų Illinois lygos bankete, Chicagoje. Prie pianino komp. Darius Lapinskas. Nuotr. Vyt. Jasinevičius

jama Mildos Lenkauskienės. Komisija pasiryžusi prie LB apylinkių atgaivinti ar naujai įsteigti vajų komisijas bei įgaliotinius ir bandyti įtraukti jaunėsią lietuvių kartą prie aktyvesnės lietuvių veiklos. Jaunoji karta yra išsimokslinusi ir gerai įsitvirtinusi ekonomiškai, bet nepakankamai įsijungusi į lietuvišką veiklą. Žinoma, yra nemaža gražių pavyzdžių, pralinkančių ir vyresniuosis, bet jie yra tik išimtys.

Ne mažesnės reikšmės yra testamentų sudarymas ir palikimų tinkamas sutvarkymas. Lietuvių Fondo vadovybė prašo visus lietuvių sudaryti testamentus ir bent dalį palikimo užrašyti Lietuvių Fondui.

Valdybos ir Meno puoselėjimo komisijos pirmininkas dr. G. Balukas painformavo, kad dail. Pr. Domšaitis likusieji meno kūriniai yra sutvarkyti ir yra pakeliui į Chicago.

Lietuvių Fondo Fed. Kredito kooperatyvo direktorių tarybos pirm. dr. A. Razma pasidžiaugė, kad indėlių augimas prašo ko visos steigėjų viltis ir indėliai auga dviguba sparta, kaip buvo numatyta. Kviečiami savo santaupas laikyti lietuvių vedamame kooperatyve, nes čia mokamos aukščiausios palūkanos ir visos sąskaitos apdraustos Federal. valdžios agentūroje iki 100,000 dol.

Tarybos pirm. Stasys Baras dalyvavo š. m. balandžio 17-18 d. Detroito įvykusiame JAV LB 30 metų veiklos minėjime ir ten Lietuvių Fondo vardu padarė pranešimą bei įteikė laureatams premijas.

Posėdį pravedė valdybos pirm. dr. G. Balukas, o sekretoriavo Kl. Girvilas. (aj.)

LDK BIRUTĖS DR-JOS SUSIRINKIMAS

Paskutinis LDK Birutės draugijos susirinkimas, nežiūrint gero oro, buvo negausus. Keista, paprastai valdyba greičiau pavargsta dirbti, o čia, atrodo, priešingai: valdyba dar kruta, bet narės pavargo.

Susirinkimas buvo trumpas, informacinio pobūdžio, kas buvo turimų įnašų papildymu. Šiems uždaviniais vykdyti yra sudaryta speciali komisija, vadovaujama prof. dr. V. Sruogienės.

Solistai Vaclovas ir Margarita Momkai dainuoja Lietuvių Respublikonų Illinois lygos bankete, Chicagoje. Prie pianino komp. Darius Lapinskas. Nuotr. Vyt. Jasinevičius

nario mokėstis, vienas kitas renginys ir kiek sąskaitų apmokėta. Pirmininkė K. Leonaitienė trumpai priminė, kas buvo padaryta. Dalyvauta "Margučio" koncerte-puotoj, talkinom "Kariui" paremti kavutė, suruošomė pobūvi, kurio visas pelnas buvo paskirtas Washingtono atstovybės rūmų remontui. Dalyvavom Vyt. Skuodžiui gelbėti pasitarimuose ir demonstracijose. Turėjom kelis posėdžius su ramovėnais ir šauliais ir vieną posėdį tik su ramovėnais, kur buvo pasikeista numatytų darbų planais.

Sausio 3 d. kultūrinė popietė praėjo neblogai ir malonios nuotaikos. Programą atliko solistės: Eglė Rūkštelė ir Ald. Buntaitė ir muz. Alvydas Vasaitis. Jiems, atsisakiusiems honoraro, priklausom mūsų nuoširdi padėka.

Numatyta aplankyti šv. Kazimiero seselių vienuolyną, kuriame yra labai turtinga biblioteka ir daug vertingų tautodailės darbų. Gegužės 16 d. bus visuotinis susirinkimas. Būtinai reikia išrinkti naują valdybą ir revizijos komisiją. Valdyba dirba jau ketvirtus metus ir užtenka. Ir įstatuose nerasime, kad valdyba renkama iki gyvos galvos. Reikia naujų minčių, naujų žmonių. Jų labiau, kad LDK Birutės draugijos valdybos narės yra aktyvios ir kitose organizacijose ir dirba net keliose valdybose. Tad tikimės, kad visuotiniame susirinkime gegužės 16 d. pareigas bus galima perduoti kitoms.

Gauti laiškai daugiausia yra arba aukų prašymas, arba kvietimas į organizacijų ruošiamus pobūvius. Buvo perskaityta dr. St. Bačkio padėka ir popiežiaus padėka ir palaiminimas.

Po susirinkimo dr. V. Sruogienė pasidalino mintimis apie dail. M. Dobužinskį — Lietuvos operų dekoratorių. M. Dobužinskis tėvas, rusų armijos generolas, buvo kilęs iš Senos lietuvių bajorų šeimos iš Ukmergės. M. Dobužinskis anksti liko našlaitis. Mokėsi Vilniaus gimnazijoje, o vėliau Petrapilio universiteto teisių fakultete ir drauge studijavo tapybą. Meno studijas baigė Muenchene. Buvo ne tik operos, bet ir dramos ir baletu dekoratorius. Nuo 1929 metų apsigyveno Kaune ir įsijungė į Kauno valstybinį teatrą. Nupiešė dekoracijas operoms: "Pikų Dama", "Faustas", "Kunigaikštis Igoris", "Eugenijus Oneginas", "Radvila Perkūnas"; baletams: "Miegandžio Gražuolė", "Coppelia", "Raimonda"; dramoms: "Aukso Gromata" ir Shakespeare bei Schillerio veikalams. 1939 m. atvyko į JAV ir reikėsi New Yorke, piešdamas dekoracijas operai, dramai ir baletui. Nuo 1952 m. gyveno Italijoje, kur ir mirė 1967 m. Dailininkas savo testamente yra pažymėjęs, kad jo darbai neatektų svetimtaučiams. M. Dobužinskis mėgo Lietuvos senovę, važinėjo po Lietuvą ir ieškojo

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Vytautas Bieliaus, tautinių šokių specialistas, vadovas, choreografas ir teoretikas, yra aprašytas "Who's Who in the West", išleistoje Marquis Publication, Chicagoje. Čia duodama jo smulki biografinė, jo raštai, "Ateities" tautinių šokių grupės tarp lietuvių įkūrimas, veikla įvairiose Amerikos vietose, dabartinė veikla Denverio, Colo., "Vyties", folklorinio žurnalo, leidimas ir redagavimas. Knyga yra apie 900 puslapių.

— Amerikos Baltų Laisvės lyga šiuo metu veda stiprią akciją, kad JAV kongresas pravesų įstatymą, birželio 14 d. skelbiantį Baltų laisvės dieną. SJ Res. 172 jau turi 17 co-sponsorų, o HJ Res. 386 — 60. Rezoliucijų pravedimui ieškoma talkos ir aukštuose vyriausybės sluoksniuose. Prezidento R. Reagano artimiausias patarėjas Edwin Meese III, atsakydamas į Baltų Laisvės lygos laišką, rašo: "Aš įdėmiai seksiu kongreso akciją Amerikos baltų reikalui". Laiškas rašytas balandžio 12 d. iš Baltųjų rūmų.

— LB Santa Monicos apylinkės naujai išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstė taip: Vladas Velža — pirm., B. Braužnė — vicepirm., A. Sirutis — sekret., E. Kojelienė — išd., M. Vaičienė ir M. Lemberienė — kultūros ir parengimų vadovės. Šios negausios apylinkės 1981-1982 veiklos metai buvo našūs. Naujoji valdyba jau paruošė planą ateinančių metų veiklai.

AUSTRALIJOJE

— Solistė Slava Žiemelė šią vasarą atvyksta į Australiją, kur su koncertais aplankys didesnes lietuvių kolonijas. Atliks Haendelio, Thomas, Saint-Saens, Glinkos, Žilevičiaus, Buriūno ir kitų kompozitorių kūriniai.

senų bažnyčių, kryžių, pastatų. Yra parašęs studijas apie Vytį ir apie viliavą. M. Dobužinskis Maskvoj daug padėjo ir M. K. Čiurlioniui, įvesdamas jį į menininkų tarpą.

Paskaita buvo labai įdomi, juo labiau, kad prof. V. Sruogienė taip gyvai ir įdomiai pasakoja.

Susirinkimas baigtas vaišėmis, kurias paruošė parengimų vadovė S. Toliušienė, talkinant J. Ivauskienėi ir kitoms narėms.

Al. Likanderienė

rinius. Koncertus globoja Australijos Lietuvių Bendruomenė.

— Melbourne skautų akademikų sueiga buvo suaukta kovo 13 d. vakare fil. A. Zilinsko bute. Pasidžiaugta ASS pirm. dr. R. Striko telegrama, kuria buvo pranešta, kad Lelijos ordino apdovanotas Australijos lietuvių veikėjas fil. A. Bakaitis. Sueigos metu buvo atsisveikinta su į JAV-bes išvykstančia fil. Ramute Juškaite.

— Melbourne įsteigė piršlybos biuras "Vytėnis", kuris pasitarnauja lietuviams, kuriantis tik lietuviškas šeimas. Jo adresas: "Vytėnis", Box 4661, Melbourne. 20H01, Vic., Australija.

— Sydnejaus šaulių kuopa kovo 7 d. suruošė Vlado Putvinskio minėjimą. Buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę kariai bei šauliai. Kuopos vad. St. Pačesa apžvelgė Vlado Putvinskio gyvenimo kelią ir darbus. Danutė Ankieienė padėklavama keletą eilėraščių.

ARGENTINOJE

— Aušros Vartų lietuvių parapijos bažnyčia šiemet rugpjūčio 29 d. minės 40 metų nuo bažnyčios pašventinimo sukaktį. Bažnyčia yra Avellanedoje, Buenos Aires priemiestyje, bet aptarnauja visus plačiai išsisklaidžiusius lietuvius ir tam tikros teritorijos vietinius katalikus. Klebonauja šiuo metu kun. Juozas N. Petraitis, MIC.

— Susivienijime Lietuvių Argentinoje jau pradėjo veikti šeštadieninė lituanistinė mokykla. Vaikams pamokos būna kiekvieną šeštadienį 4 val., o po to mokykla ir tautinių šokių.

HARTFORD, CONN.

25-rių metų veiklos MINĖJIMAS

Hartfordo "Tėvynės Garsų" Radijo Valandėlis

— įvyks —

Sekmadienį, Gegužės 2 d., 4-tą val. popiet

Hartfordo Lietuvių Klube, 227 Lawrence St., Hartford

Programoje: Hartfordo Vyrų Kvartetas "Vytis"

Auka — \$5.00

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue

Chicago, Illinois 60629

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Tel. 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.

Šeštad. 9-12 val.

ir pagal susitarimą

NAUJIENA!

Tik ką išėjo iš spaudos Ispanų Amerikos naujosios poezijos antologija ATOGRAŽŲ SAULĖ. Tai pirmoji tokio dydžio svetimų poetų antologija lietuvių kalba. Ji apima visas 19 ispaniškai kalbančias šalis, pradedant Argentina ir baigiant Venecuėla. Joje yra 90 poetų daugiau kaip 300 eilėraščių. Ją sudarė Povilas GAUCYS, redagavo Stasys GOŠTAUTAS. Išleido "ROTA". 591 ps. 1981. Kaina su persiuntimu \$16.50.

Spaudė M. Morkūno spaustuė

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.05 valstyšios mokesčio.